

DRAUGAS

PERIODICALS
February 21,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, VASARIO - FEBRUARY 21, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02/20/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 36
Kaina 50 c.

Premjeras atsiskaitė Seimui už vyriausybės šimtadienį

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) — Premjeras Rolandas Paksas, antradienį Seime apžvelgdamas pirmųjų 100 vyriausybės veiklos dienų rezultatus ir perspektyvas, teigė, jog dar nė vienam ministrų kabinetui neteko taip aktyviai dirbti.

Premjeras pažymėjo, jog vyriausybė turėjo dirbti „totalinio puolimo“ sąlygomis bei ekonomine tikrove, kurias paveldėjo iš ankstesnių vyriausybų. Tai, premjero teigimu, yra 7 mlrd. litų paskolų, išduotų su valstybės garantijomis, 3 mlrd. litų skola už nebaigtas statybas, šimtai bankrutuojančių įmonių, auganti valstybės skola, kuri, negalutiniais duomenimis, sudaro apie 21 mlrd. litų arba pusę metinio bendrojo vidaus produkto, iki rekordinės 13 proc. ribos išaugęs nedarbas.

Taciau R. Paksas pažymėjo, jog sunkiausiai vyriausybei sekėsi priversti biurokratus pateikti laiku ir kokybiškai parengtus dokumentus ministrų kabinetui. „Ministerijose nepakako intelektualinio potencialo ir pilietinės atsakomybės“, sakė R. Paksas. Nepaisant to, jis tikino, jog vyriausybė neketina atsisakyti savo programoje numatytų darbų. „Bus atliktas kiekvienas mūsų užsibrėžtas darbas“, sakė jis, pažymėjęs, jog kalba ir apie tuos darbus, kuriems nepritarė Seimas, pavyzdžiui, atmetas Valstybės tarnybos įstatymo pataisas.

Ministras pirmininkas pateikė ilgą sąrašą priemonių, kurias vyriausybė jau pavyko įgyvendinti. Tai — pridėtinės vertės mokesčio už šildymą sumažinimas nuo 9 iki 18 proc., kapitalo prieaugio apmokestinimo panaikinimas,

50 mln. litų, skirti kompensuoti gyvenamajam būstui imamų kreditų palūkanas, subalansuoti akcizai vynui ir alui, sugriežtintas užsienio paskolų administravimas, 52 mln. litų skirti kompensuoti žemdirbių išlaidas už dyzelinį kurą, 2 mln. litų sumažintos valdymo išlaidos, patvirtinta valstybinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos užkardymo programa, siekiant verslo skatinimo — supaprastintas vizų išdavimas Rusijos Federacijos piliečiams, pradėtos derybos dėl „Lietuvos jūrų laivininkystės“ („Lisco“) ir Lietuvos taupomojo banko (LTB) pardavimo, 80 mln. litų skirta mokymų atnaujinimui.

Premjeras ypač pabrėžė, jog opozicijos prieštakai sutiktas pensijų mokestimo dirbantiems pensininkams apribojimas jau davė konkrečių rezultatų. Jo teigimu, sausio mėnesį pensijoms išmokėti buvo skirta 9 mln. litų mažiau negu praėjusių metų gruodį. Nors Socialinio draudimo fondas sausio mėnesį pritrūko pensijoms išmokėti 34 mln. litų, tačiau, R. Pakso teigimu, palyginti su praėjusių metų sausiu, šis trūkumas sudarė dvigubai daugiau — 75 mln. litų.

Premjeras teigė, jog atotrūkis tarp surenkamų mokesčių ir išmokų nuolat mažėja. R. Pakso teigimu, vyriausybė sausio mėnesį į valstybės biudžetą surinko 8,6 proc. (81,4 mln. litų), o valstybinį biudžetą — 14,4 proc. (130 mln. litų) daugiau negu praėjusių metų sausį.

Savo kalbos pabaigoje R. Paksas pažymėjo, jog, nepaisant visų pasiekimų, rezultatai „šiandien nė vienas mūsų kabineto narys nesitiki lygaus, pagyromis grįsto kelio“.

Nuteistieji Sausio 13-osios byloje bus paleisti į laisvę

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) — Du nuteistieji 1991 metų sausio 13-osios antivalstybinio šoko byloje — 62 metų buvęs SMKPS leidyklos direktorius Leonas Bartoševičius ir buvęs VRM viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis inspektorius 55 metų Jaroslavas Prokopovičius — jau kitą savaitę bus paleisti į laisvę. Tokį sprendimą antradienį priėmė Lietuvos Apeliacinis teismas, išnagrinėjęs sausio perversmininkų skundus.

Bausmės invalidams L. Bartoševičiui ir J. Prokopovičiui teisųjų kolegija sumažino, atsižvelgusi į jų senyją amžių bei prastą sveikatą, kuri pa-bloję kalint Vilniaus tardymo izoliatoriuje. Be to, teismo vertinimu, nuo jų nusikaltimų padarymo jau praėjo daug laiko.

Už valstybinius nusikaltimus L. Bartoševičius buvo nuteistas kalėti 3 metus, J. Prokopovičius — 4 metus. Apeliacinis teismas bausmę abiem sumažino iki pusantrų metų, įskaitė nuo nuosprendžio paskelbimo 1999 m. rugpjūtį trunkantį suėmimą ir pa-skelbė, kad jiems kalėti liko 6 dienos.

Kalėti toliau lieka dar trys sausio 13-osios perversmininkai — buvę Lietuvos SSR kompartijos veikėjai Mykolas Burokevičius, Juozas Jermalavičius ir Juozas Kuolelis. M.

Nors Apeliacinis teismas pakeitė nuosprendį ir nuteis-tųjų — M. Burokevičiaus, J. Jermalavičiaus, J. Kuolelio atžvilgiu, tačiau laisvės atėmimo bausmės jiems liko tos pačios. Tačiau iš nuosprendžio šiems nuteistiesiems bei L. Bartoševičiui ir J. Prokopovičiui pašalintas kaltinimas dėl aktyvaus dalyvavimo LPK/TSKP organizacijoje nuo 1990 metų kovo 11-osios iki 1990 metų lapkričio, nes įstatymai, numatantys atsakomybę už kėsinimąsi į valstybės suverinitetą, išgaliojo vėliau.

12 metų kalėti nuteistas buvęs prosovietinės LKP pirmasis sekretorius M. Burokevičius jau atliko daugiau nei pusę bausmės, į laisvę jis turėtų išeiti apie 2006 metus. Trečiasis, po L. Bartoševičiaus ir J. Prokopovičiaus, kalėjimo duris turėtų užverti 8 metus kalėti nuteistas prosovietinės LKP skyriaus vedėjas Juozas Jermalavičius. Į laisvę jis išeis 2002 metų sausio 15 dieną. Prosovietinės LKP sekretorius Juozas Kuolelis yra nuteistas kalėti 6 metus, į laisvę jį turėtų išeiti apie 2005 metus.

Ketverius metus kalėti nuteistas buvęs radijo stoties

Vasario 20 dieną oficialaus vizito į Indiją atvykęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (antras iš dešinės) sveikina su Indijos prezidentu Kocheril Raman Narayanam. Iš kairės — Lietuvos ir Indijos prezidentų žmonos — Alma Adamkienė ir Usha Narayanan. Dešinėje stovi Indijos ministras pirmininkas Atal Behari Vajpayee. EPA-Elta nuotr.

Įvyko istorinis Indijos ir Lietuvos prezidentų susitikimas

Deli, vasario 20 d. (BNS) — „Tai istorinis momentas bei galimybė stiprinti tarpusavio ryšius kalbant akis į akį. Lietuva ir Indija yra tos šalys, kurios turi nemažai bendro“, sakė antradienį žurnalistams Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus po susitikimo su Indijos prezidentu Kocheril Raman Narayanam.

Indijos prezidento rūmuose įvykęs susitikimas pradžioje valstybinį Lietuvos vadovo vizitą šioje Pietų Azijos valstybėje.

Po susitikimo su Indijos prezidentu V. Adamkus aplankė Mahatma Gandhi sudeginimo vietą ir padėjo ten vainiką bei susitiko su Indijos premjeru Atal Behari Vajpayee. Po antradienį V. Ušackas baigė dvejų dienų vizitą Varšuvoje, kur domėjosi lenkų diplomatų patyrimu Amerikoje. Varšuvoje jis susitiko su Lenkijos JAV fondo direktoriumi, buvusiu Lenkijos ambasatoriumi Vašingtone Jerzy Kozminski, kuris dirbo JAV tada, kai buvo tik ruošiamasi priimti Lenkiją į NATO. Jo nuopelnai, siekiant Lenkijos pakvietimo į sąjungą, buvo gerai įvertinti.

„Lietuvos aidą“ gynėjai grasina badu, mitingais ir Vatikanu

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) — Savaitgalį, protestuodami prieš uždarosios akcinės bendrovės (UAB) „Lietuvos aidas“ „ekonominę blokadą“, keli ištikimi dienraščio skaitytojai bei žurnalistai žada pradėti badauti.

Be to, skandalingai pagarsėjęs „Lietuvos aidą“ leidėjas Algirdas Pilvelis bei dienraščio redaktorius Aurimas Drižius antradienį nusiuntė laisvą kopiją, informuodami Katalikų Bažnyčios vadovą apie laikraščio ekonominę padėtį bei „vyriausybės vykdomą diskriminavimą, leidžiant žurnalistų teisių pažeidimą“.

A. Pilvelis, dienraščio žurnalistai bei skaitytojai badauti ketina prie vyriausybės rūmų nuo vasario 24 d. iki gegužės „Tarybų Lietuva“ redaktorius Stanislasas Mickevičius nuo bausmės slapstosi Rusijoje. Jis buvęs atsiumęs skundą Apeliaciniam teismui. Skundą kolegija atmetė.

Daugelis kitų kaltinamųjų šioje byloje išvengė bausmės, nes pasislėpė nuo Lietuvos teisėsaugos Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje.

diją valstybės buvo pasirašiusios ekonominio bendradarbiavimo sutartį.

Prezidento vizitas į Indiją — pirmasis per visą dvišalių santykių istoriją. Į Vilnių Lietuvos delegacija sugrįš penktadienį vėlai vakare.

Naujas Lietuvos ambasadorius JAV stropiai rengiasi tarnybai

Varšuva, vasario 20 d. (BNS) — Būsimasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Valstijose Vygaudas Ušackas, prieš išvykdamas naujon tarnybon Vašingtoną, aktyviai jai ruošiasi, rengdamas susitikimus įvairiuose Lietuvos miestuose ir pas kaimynus.

Pastarosiomis savaitėmis surengęs susitikimus su visuomenės ir verslo atstovais įvairiuose Lietuvos miestuose, antradienį V. Ušackas baigė dvejų dienų vizitą Varšuvoje, kur domėjosi lenkų diplomatų patyrimu Amerikoje. Varšuvoje jis susitiko su Lenkijos JAV fondo direktoriumi, buvusiu Lenkijos ambasatoriumi Vašingtone Jerzy Kozminski, kuris dirbo JAV tada, kai buvo tik ruošiamasi priimti Lenkiją į NATO. Jo nuopelnai, siekiant Lenkijos pakvietimo į sąjungą, buvo gerai įvertinti.

Anot V. Ušacko, šie ir kiti metai Lietuvai bus labai svarbūs, nes NATO turėtų apsispręsti dėl pletros.

Kaip žinoma, Lietuva siekia pakvietimo į NATO per 2002 m. NATO viršūnių susitikimą.

V. Ušackas pažymėjo, kad labai tikisi 10 milijonų Amerikos lenkų paramos Lietuvos pakvietimui į NATO. JAV lenkų bendruomenės atstovai yra pareiškę, kad sieks Lietuvos pakvietimo į NATO panašiai, kaip siekė Lenkijos.

Lenkija tapo NATO nare 1999 m. kartu su Čekija ir Vengrija.

V. Ušackas, buvęs užsienio reikalų viceministras ir vyriausiasis derybininkas dėl narystės Europos Sąjungoje, dirbti Vašingtone turėtų pradėti kovo mėnesį.

* Paskutinę vizito Jungtiniuose Arabų Emyratuose dieną prezidento Valdo Adamkaus delegacija patyrė nesėkmę — šios valstybės verslininkai ignoravo Lietuvos delegaciją. Kodėl taip atsitiko negalėjo paaiškinti nei tarptautinių prekybos rūmų vadovas Algimantas Akstinas, nei Lietuvos generalinis konsulas Dubai Valteris Baliukonis. Įvyko tik V. Adamkaus susitikimas su Dubai pramonės ir prekybos rūmų generaliniu direktoriumi.

* „Būti kovotoju už švie-sesnę Tėvynės šventą — kiekvieno lietuivio rytoja pareiga. Jei žmonės valdžioje turėtų bent kiek garbės, tai turėtų atsistatydinti visa vyriausybė ir užleisti vietą lietuviams patriotams“, pareiškė monsinjoras Alfonsas Svarinskas.

Tėvynėje pasižvalgius

* Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirminio pavaduotojas, buvęs premjeras Andrius Kubilius sutiko atstovauti konservatoriams 2002 m. vyksiančiuose prezidento rinkimuose. Pasak Seimo konservatorių frakcijos nario Rasos Juknevičienės, su A. Kubiliumi jau kalbėta apie jo atstovavimą partijai prezidento rinkimuose. „Jis tikrai bus vienas iš mūsų kandidatų. Kol kas jis sutiko dalyvauti vidiniuose partijos rinkimuose. Praėjusią savaitę konservatorių vadas Vytautas Landsbergis pareiškė nekanidatuosias prezidento rinkimuose.“

* Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius prisipažino, kad jam vis mielesni tampa susitikimai su žurnalistais dėl pastebimai didėjančio geranoriškumo ir objektyvumo perduodant visuomenei informaciją apie bažnytines naujienas.

* Valstybės saugumo departamentas (VSD) pradėjo tirti spaudoje paskelbtų kaltinimų, esą specialiosios tarnybos klausosi Seimo narių pokalbių telefonu, pagrįstumą. Tokius liberalo parlamentaro Jono Jučo įtarimus paskelbė spauda. VSD kreipėsi į J. Jučą, prašydamas „sukonkretinti išsakytus nuogąstavimus dėl vyriausybės ryšių patikimumo“. Pasak žiniasklaidos, J. Jučiui kilo įtarimų, kad specialiosios tarnybos klausosi jo pokalbių vyriausybės ryšių telefono linija. J. Jučas sakė neturįs „šnipinėjimo“ įrodymų, tačiau įtarimų jam kėlė po to, kai išgirdo, kad kitiems asmenims tapo žinomas jo privatus pokalbio telefonų turinys.

* Lietuvos vyriausybė pranešė gavusi anglų teisi-ninkų išvadą dėl Konstitucinio teismo nutarimo įtakos investicijų sutarčiai su JAV bendrove „Williams International“. Vyriausybė „yra suinterasuota, kad šis užsietęs klausimas būtų kaip galima greičiau išspręstas“.

Sprendimą dėl kai kurių įstatymų, kuriais remiantis buvo privatizuota „Mazeikių nafta“, neatitikimo Konstitucijai, Konstitucinis teismas paskelbė 2000 m. spalio 18 d. Tačiau nei vyriausybė, nei Seimas iki šiol neparodė noro taisyti minėtus įstatymus. Premjeras Rolandas Paksas teigė, jog sprendimų iki šiol nebuvo imtasi, siekiant išvengti klaidų. R. Paksas sakė negalįs pasakyti, ar gaus anglų teisės specialistų išvadą, bus siūloma taisyti Konstitucijai prieštaraujančius įstatymus.

* Bendrovė „Kauno energija“, dėl kurios nuomos Kauno valdžia pernai nesėkmingai derėjosi su Švedijos verslove „Vattenfall“ ir Prancūzijos „Dalkia“, 2000 m. patyrė 19,8 mln. litų nuostolių.

* Vilniaus apygardos administracinis teismas pradės nagrinėti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos prašymą atstatyti susikompromitavusį Silutės merą Algirdą Balcytį. Vos atėjęs į valdžią, A. Balcytis praėjusiais metais bandė kompensuoti uragano „Anatolijus“ padarytus nuostolius bendrovėms, kurių akcijų jis pats turi.

KALENDORIUS

Vasario 21 d.: Eleonora, Feliksas, Kęstutis, Petras, Zėmyna.

Vasario 22 d.: Šv. Petro sostas; Darydas, Elvinas, Gintautas, Maksimijonas, Margarita.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

DNA IR SUSIKAUPIMO DIENA

Mes, Broliai ir Sesės, savo žemes keliuose ieškome ženklų, gairių bei pėsakų ir turime sukaupę nemažą patyrimą. O dvasios srityje esame pasirinkę tris idealus — Dievui, Tėvynei ir Artimui — kaip gaires savo veiklai ir darbams.

Tiek gamtos, tiek kraštotyros kelionėse tenka stabtelėti ir patikrinti nueito ir tebeinamo kelio kryptį. Panašiai ir gyvenimo kelionėje nudinga stabtelėti ir patikrinti savo kelio kryptį.

Be to, domimės savo gyvybe, rūpinamės savo ir savųjų sveikata. Stebina mus biologinio DNA atradimai. Laukiame, kaip tie atradimai bus pritaikyti žmonių gerovei. Gal kai

kam kyla mintis ir apie dvasinio DNA galimybes? Žinoma, — perkelta prasme. Taip, toks dvasinis DNA yra. Ir jis atrandamas ir pritaikomas — be abejo, ne be išmintingojo Kūrėjo, padedančio mums dvasiai sveikai vystytis ir bręsti. Tam tikslui irgi reikia stabtelėti.

Čikagos skautai ir ateitininkai kartu rengia „stabilėjimo“ dieną panarplioti dvasinio DNA — idealų ir gyvenimo gairių mislę ir ieškoti kelių, kaip visa tai praktiškai pritaikyti kasdieniame gyvenime ir santykiuose su savaisiais. Laidas: šeštadienis, kovo 10 d.; pradžia — 9 val. ryto. Vieta — Ateitininkų namai, Lemonte. Kviečiame.

Kun. Kęstutis Trimakas

ČIKAGOS SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

Tradicinė Kaziuko mugė, šįmet jau 42-ji, ruošiamą Čikagos skautų ir skaučių, vyks sekmadienį, kovo 4 d. 41-rius metus vyks Čikagoje, Jaunimo centre, šįmet pirmą kartą ruošiamą Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Šimetinę mugę ruošia „Aušros Vartų“, „Kernavės“ skaučių tuntas, „Lituanicos“ skautų tuntas, „Nerijos“ jūrų skaučių tuntas ir Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyrius.

Mugė vyks keturiose salėse: visų dalyvaujančių vienetų paviljonai bus didžiojoje (sporto) Lietuvių fondo salėje; valgykla — pokylių salėje; kavinė — „Bočių“ menėje; vaikų žaidimai — Maironio mokyklos valgyklos salėje.

Visi skautai, skautės ir jų tėveliai raginami dalyvauti 9 val. šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulio misijoje. Po Mišių visi kviečiami į Lietuvių fondo

salę kur 10 val. ryto vyks iškilmingas 42-sios Čikagos skautų ir skaučių Kaziuko mugės atidarymas.

Visuomenė kviečiama atsilankyti ir tuomi paremti lietuviško jaunimo entuziazmą ir jo skautišką veiklą. Kaip visada, vienetų paviljonuose galėsime išgirsti meniškų medžio drožinių, įvairių rankdarbių, nuostabių išmargintų margučių ir kitokių puošmenų namams ir dovanoms. Veiks gausių laimikių laimėjimai, įvairūs žaidimai vaikams. Išalkusių lauks valgykloje garuojantys lietuviški patiekalai, kavinės vilios tortai, pyragai ir kvapni karšta kava. Čia bus proga susitikti ir su ilgai

nematytais draugais, pažįstamais, su jais pabendrauti ir maloniai praleisti kelias sekmadienio valandas. Kviečiami ir laukiami visi!

„NERIJOS“ TUNTO ŽINIOS

Ūdryčių ir bebrų iškyla

Lapkričio pradžioje maždaug 40 ūdryčių, bebrų su vadovėmis ir vadovais išvažiavo į „Horse Tail Lake Forest Preserve“. Nors diena buvo šalta, snaigės gražiai sveikino jaunuosius iškylautojus. Visų nuotaika buvo puiki.

Pirmajam uždaviniui, skautukai pasiskirstė grupėmis ir vadovų lydimi ėjo 2 kilometrų gamtos takeliu. Sesės ir broliai čia matė gyvulių pėdsakus, daug įvairių medžių ir net paukštelius. Sesės rinko kankorėžius geriems darbeliams: kūčių stalų papuošimui ir dovanėlėms seneliams prieglaudoje. Sesės ir broliai rinko medžių šakeles ant kurių pamovę kepė dešrelės, sesių jūrų skaučių sukurta lauže. Ū-

ASS Los Angeles skyrius suruošė koncerto „Pasiatymas operoje“: rengėjai ir koncerto atlikėjos. I eil. iš k.: pianistė Olga Konkova ir solistė Aušra Liutkutė. II eil. — Filisterių pirm. Gediminas Lešys, Korp/Vytis pirm. Auris Jarašūnas, koordinatorius Zigmąs Viskanta, ASS pirmininkės Vilija Žemaitytė, Teresė Giedraitytė, komiteto narys — Tara Barauskaitė, Andrius Giedraitis ir Rima Mulokaitė.

SĖKMINGAS „PASIMATYMAS OPEROJE“

Akademinio Skautų sąjūdžio Los Angeles skyrius praėjusių metų lapkričio 18 d. suruošė sėkmingą Vydūno Jaunimo fondo premijos laureatės solistės Aušros Liutkutės koncertą. Vakarą buvo pavadintas „Pasiatymas operoje“.

Koncerto rengimo komiteta sudarė ASS pirmininkės Teresės Giedraitytės ir Vilijos Žemaitytės, koordinatorius Zigmąs Viskanta, Vincas Giedraitis, Tara Barauskaitė, Auris Jarašūnas, Andrius Giedraitis ir Rima Mulokaitė.

Šeštadienį, lapkričio 18 d., 6:30 val. vak. į Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salę susirinko 200 asmenų. Čia valanda buvo skirta susipažinimui, vaizdams ir maloniam pabėdavimui.

Koncertas prasidėjo 7:30 val. vak. Žavi solistė puikiu dainavimu ir santūria laikyvena scenoje užburė visus klausytojus. Jai akompanavo pianistė Olga Konkova. Koncertas buvo dviejų dalių — pirmoje skambėjo žymių operų arijos, o antroje — linksmos

dainos iš operų ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Koncerto atlikėjos buvo apdovanotos gėlėmis ir ilgais plovimais.

Džiaugėsi ir rengėjai galėję suruošti tokį puikų koncertą. Esame dėkingi koncerto menininkams, Vydūno Jaunimo fondui ir ypač daug pastangų koncerto ruošimui skyrusiam filisteriui Zigmui Viskantai.

Koncerto pėlną skyrmę Vydūno Jaunimo fondui, kuris jau daugiau kaip 40 metų teikia stipendijas ir paskolas studentams, ruošia konkursus, teikia premijas, leidžia vertingas knygas, puikias kalėdinių sveikinimų korteles ir atlieka kitus kultūrinio darbus. Vydūno fondo konkurso dainininkams dėka, turėjome progos išgirsti ir šią talentingą solistę. Vydūno fondo linkime dar daug, daug metų dirbti Dievo ir Tėvynės garbei ir artimo gerovei. Ačiū ir visam koncerto rengimo komitetui už bendrą labai paaugotą laiką ir darbą.

Ad meliorum!

Fil. Teresė Giedraitytė

patenkinti iškyla grįžo namo.

Ūdrytės ruošiasi Kaziuko mugėi

Darbdėios ūdrytės dabar ruošiasi artėjantį Kaziuko mugėi. Sesė Laura pamokys seses verti „Barboryčių“ lėlytes iš medinių karolių. Ūdryčių darbeliai bus parduodami Kaziuko mugėje, kuri kovo 4 d. įvyks PLC, Lemonte. Lauksime visų!

Sesė Taiyda

KAZIUKO MUGĖ

Detroito „Baltijos“ ir „Gabiljos“ tuntų Kaziuko mugė Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre ruošiamą kovo 4 d.

Čikagos skautų ir skaučių Kaziuko mugė PLC, Lemonte, vyks kovo 4 d. Atidarymas 10 val. r.

Clevelando skautų ir skaučių Kaziuko mugė kovo 18 d. ruošiamą Dievo Motinos parapijos patalpose.

Hartfordo skautijos metinė Kaziuko mugė sekmadienį, kovo 4 d., Šv. Trejybės parapijos salėje.

Los Angeles skautų ir skaučių tuntų Kaziuko mugė Šv. Kazimiero parapijos kieme ir patalpose ruošiamą kovo 4 d.

Toronto skautų ir skaučių Kaziuko mugė kovo 4 d., sekmadienį, pirmą kartą bus rengiama Anapilio salėje.

KAZIUKO MUGĖ DETROITE

Detroito „Gabiljos“ ir „Baltijos“ skaučių ir skautų tuntai savo tradicinę Kaziuko mugę sekmadienį, kovo 4 d., ruošia Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Kviečiame visus, ne vien tik skautų šeimas, bet visą Detroito ir apylinkių lietuvišką visuomenę apsilankyti Kaziuko mugėje. Čia galėsime išgirsti įvairių rankdarbių, išbandyti laimę Velykinio stalo patiekalų laimėjime, pažaisiti žaidimus, net parodyti savo sugebėjimus golfe. Bus gardžių maisto patiekalų, skanių pyragų ir tortų. Bus ir ypač vaikų mėgstami laimingų bilietelių traukimai. Prašome visų, jei galite laimėjimus dovanoti laimikių, atneškite juos vasario mėnesio savaitgaliais į Dievo Apvaizdos parapiją. Būsime dėkingi. Lauksime visų atsilankymo mugėje. Čia smagiai praleisite sekmadienio popietę ir tuo pačiu paremsite skautišką jaunimo veiklą. Jei turite klausimų — skambinkite tuntininkei Rasai Karvelienei, tel. 248-380-1363. Iki pasimatymo mugėje!

Detroito skautų ir skaučių tuntų vadovybė

KAZIUKO MUGĖ HARTFORDE

Tradicinė Kaziuko mugė, rengiama Hartfordo skaučių ir skautų, šiais metais vyks kovo 4 d. Šv. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave. Mugė prasidės 9 val. r. lietuviškomis šv. Mišiomis. Tuoj po šv. Mišių salėje vyks mugės atidarymas. Bus gintaro dirbinių, medžio drožinių, meniškų šiaudų paveikslų, lino audinių ir įvairių rankdarbių. Visą apžiūrėjus ir apsipirkus, kviečiame visus papietauti. Pietūs nuo 11:30 val. r.: skaučių darytos dešros, kopūstai ir kugelis. Kavinė su daugybe pyragų veiks nuo pat ryto. Bus ir visų mėgstami laimėjimai ir įdomūs žaidimai vaikams, kuriems vadovaus mūsų mažosios paukštytės ir vilkiukai.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiumčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6226

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ Igoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9955
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. Susitarimui
kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. Rimas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manuali fizioterapija, akupunktūra,
galvos skausmų (ir migrenos),
sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais
susitarus. Kalbama lietuviškai.

STOVYKLOS 2001 METAIS

Birželio 27-liepos 8 d. — Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skaučių vasaros stovykla „Rambynas“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Liepos 7-18 d. — Čikagos skautų ir skaučių Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos mėn. — LSS „Ažuolo“ ir „Gintaro“ vadovų ir vadovių mokyklos „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 5-18 d. — Kanados rajono skautų ir skaučių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

„Nerijos“ jūrų skaučių tunto ūdrytės ir „Lituanicos“ skautų tunto bebrukai smagioje iškylroje praktiškai patikrino sueigose išmoktas gamtamokslinio ir skautamokslinio žinias.

Nuotr. Aldas Brakauskienės

Po sėkmingo koncerto Los Angeles mieste smagu ir rengėjoms ir atlikėjoms. Iš k.: pianistė Olga Konkova, ruošos pirm. Teresė Giedraitytė, solistė Aušra Liutkutė ir ruošos pirm. Vilija Žemaitytė.

Nuotr. Petravičiaus

VASARIO 16 ŠV. MATO KATEDROJE

Jungtinių Valstijų sostinėje Washington Lietuvių Bendruomenės ruošiamuose Vasario 16 minėjimuose yra nusistovėjusi sena tradicija, kad Mišios už Lietuvą įvyksta Šv. Mato katedroje, esančioje miesto centre. Ta proga yra pasakomos dienos pritaikytas pamokslas, katedros choras labai įspūdingai gieda „Marija, Marija“. Šiais metais dar girdėjome to choro atliekamą giesmę „Jėzaus Sirdie Švenčiausioji“.

Vasario 16 progai pritaikytą pamokslą seniau paprastai pasakydavo vietinis parapijos kunigas, bet šiais metais, ir tai jau antri metai iš eilės, tą pareigą atlieka lietuviams gerai žinomas mons. Jurgis Šarauškas.

„Mes negalime būti tikri krikščionys, neturėdami vaizduotės. Vaizduotė, viltis, vizija ir tikėjimas palaikė Lietuvos ir visos rytinės Europos žmones priešpados metais. Tai teikė jiems drąsos siekti ir kovoti už geresnį pasaulį. Ir tai ką jie išvaizdavo savo maldose tapo tikrove. Jų maldos buvo išklausytos.“

Mums yra sunku save išvaizduoti tų žmonių vietoje, už tai, kad reiktų išvaizduoti pasaulį be laisvės, visuomenę be teisių, darbą be ateities galimybių ir gyvenimą be patogumų. Mums labai sunku tai išvaizduoti! Ir tai todėl, kad mes beveik negalime suvokti tų dalykų, kaip neegzistuojančių, kur nors pasaulyje, ir mums todėl yra sunku būti dėkingiems — galbūt todėl ir esame tokie apalaidūs gyvenimo vertybių atžvilgiu, galbūt todėl mums yra taip sunku laikyti Dievą gyvenimo pagrindu. Galbūt todėl negalime išvaizduoti moralinių aukštybių — galbūt todėl mes taip retai jas tepasiekiame.

Jėzus atėjo į nedraugišką pasaulį. Žmonės tuomet gyveno užsivėrę. Žodis „svetimas“, reiškė „priešą“. Priimtinas gyvenimo būdas buvo gyventi užsidiarius su tokiais pat žmonėmis.

Pasak mons. Šarauška, Jėzus atėjo, būtent, į tokį uždara pasaulį ir nugriovė tas žmones skyrusias sienas dviem mažais žodžiais „Tėve mūsų“. Ką tai reiškia? Ogi, kad esame broliai. Aš turiu padėti tau, o tu man.

„Mes čia Jungtinėse Valstijose greičiausiai esame sėmingiau, negu bet kur kitur pasaulyje, sukūrę pliuralistinę visuomenę, kurioje įvairių tautų, religijų ir rasų žmonės veikia palyginus gan darniai.“

Gaila, kad rytinėje Europoje tautinės ir religinės varžybos pastoja kelių pliuralistinių kultūrų ir demokratijos vystymui. Mes galėtume būti jiems pavyzdys, padėti jiems kurti

teisingas, pilietines visuomenes.

Mes ir toliau turėtume būti dosnūs savo resursais; medžiaginiams, finansiniams, techniniams — viskuo, kas reikalinga sveikai ir teisingai visuomenei. Duok, ir Tau bus duota su kaupu!

Užduotys, kurios laukia Lietuvos ir kitų rytinės Europos šalių, yra milžiniškos. Tai, kas mums atrodo natūralu: teisėtvara, pilietinės ir žmogaus teisės, gerai sutvarkyta ekonomika, sąžiningumas valdžios sluoksniuose, piliečių saugumas, sveikatos apsauga, galimybės įsidarbinti, žodžio laisvė, maldos laisvė, ir spauda, yra pasiekusi tam tikrą išsivystymo laipsnį. Ačiū Dievui, kad kai kuriose šalyse tai vystosi gerai, bet graudu, kad ne visose.

Mes dėkojame Dievui, kad praėjo komunizmas. Mes dėkojame Dievui, kad mums davė vaizduotės dovaną — kad galime išvaizduoti dalykus taip, kaip jie galėtų būti. Šiandien mes pasizadame melstis ir siekti, kad tai, kas galėtų būti, bus.

Mišios, kaip ir kiekvienais metais, baigtos visiems Mišių dalyviams giedant Lietuvos himną. Washington apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybos pastangomis vasario 18 d. įvykusiame Mišiose, tarp kitų, dalyvavo Lietuvos ambasadorius Stasys Sakalauskas su žmona, buvęs ambasadorius Jungtinių Valstijoms Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasados darbuotojai, svečiai iš kitų Jungtinių Valstijų ir Kanados miestų bei Washington, DC, apylinkėse gyvenantys lietuviai. (rk)

Vasario 16-osios šventės, ruoštos Brighton Parko LB apylinkės š.m. vasario 18 d., programos dalyviai. Iš kairės: ALTo centro valdybos pirm. Saulius Kuprys, Vladas Kybartas, Algimantas Barniškis, JAV LB Kultūros tarybos narė Aušrelė Sakalaikė, Brighton Park LB apylinkės pirm. Salomeja Daulienė, kun. Jaunius Kelpšas, Adriana Karkaitė, Manigirdas Motekaitis, Jono Kuprio nuotr.

Vasario 16-osios šventėje, šventose Maria gimnazijos saleje vasario 11 d., Lietuvos prezidentas su Don Varnas Amerikos Veteranų #986 posto nariais. Iš kairės: Julius Lintakas, Edvardas Pocius, Bronius Mikenas, prez. Valdas Adamkus, John Yerkes, Clifford Glass. Zigmog Degučio nuotrauka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ MADRIDE

Ispanijos Karalystės sostinėje Madride vykęs iškilmingas diplomatinis priėmimas susilaukė 230 svečių iš visų kontinentų. Buvo atstovaujama daugiau kaip penkiasdešimt valstybių. Jų tarpe — Europos Sąjungos valstybės ir šalys — kandidatas; Rusijos Federacija, Ukraina, Kazachstanas, Vatikanas, Maltos Ordinas; Marokas ir Andora — šalys, kurios netrukus turės vizituantų Lietuvos ambasadorių; Izraelis, Iranas ir Irakas, Japonija, Indija, Pakistanas, Filipinai, Indonezija, Nigerija, Tunisas ir kitos.

Ispanijos Užsienio reikalų ministerijai atstovavo ambasadorius PHARE projektams Antonio Sanchez Jara, Protokolo generalinio direktoriato atstovė Elena Aznar, Rytų Eu-

ropos generalinio direktoriato atstovė Esher Monterrubio. Gynybos ministerijai — Gynybos ir tarptautinių ryšių generalinis vicedirektorius generolas Felix Sanches Roldan su kelių pulkininkų delegacija. Taip pat dalyvavo ES Komisijos atstovas Ispanijoje Miguel Molto, Bažnyčios, bankų, verslo, policijos generalinio komisariato, spaudos atstovai. Apie 30 lietuvių bendruomenės atstovų važiavo lietuviškais gėrimais ir šakotėmis.

Šventės išvakarėse ambasadorius Vytautas Dambra paskelbė spaudai specialų Vasario 16-osios sveikinimą bei pareiškimą ir davė pusvalandžio pasikalbėjimą radio stotčiai „La voz del mundo“ (Pasaulio balsas). Suglaustai apžvelgė Lietuvos istoriją,

tautos rezistenciją, dabartinę valstybės ryžtą ir kvalifikaciją būti tų organizacijų lygiaiteise nare. Išryškinti lietuvių tautos laimėjimai švietimo, mokslo ir meno srityse, paminėti pasaulinių čempionatų laimėtojai, artėjanti jubiliejinė karaliaus Mindaugo vainikavimo 750 metų sukaktis. Šia proga ambasadorius perdavė Lietuvos Respublikos prezidento ir vyriausybės sveikinimus Ispanijos karaliui Juan Carlos I, vyriausybės vadovui Jose Maria Aznar, Parlamento vadovybei ir Madrido arkivyskupui kardinolui.

Plataus tiražo žurnalas „Revista de la Defensa“ paskelbė direktoriaus Vincente Talon dvidešimties puslapių detaliu iliustruotą reportažą apie Lietuvos ginkluotąsias pajėgas ir pasirengimą tapti NATO nare.

Lietuvos ambasados inf. Madridas

* Nacionalinės filharmonijos generalinio direktoriumi vyriausybė trečiadienį paskyrė Egidijų Mikšį. Į šį postą 5 metų kadencijai jo kandidatūrą pasiūlė Kultūros ministerija. E. Mikšys Lietuvos valstybinėje konservatorijoje įgijo pianisto specialybę, organizavo Tomo Mano festivalius Nidoje, dirbo Kauno Filharmonijos vyr. administratoriumi, Kultūros ministerijoje tarptautinių muzikos projektų organizatoriumi. Pastaruoju metu E. Mikšys laikinai ejo Nacionalinės filharmonijos generalinio direktoriaus pareigas. (BNS)

* Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pirmininku išrinktas Tarptautinės reklamos asociacijos Lietuvos skyriaus atstovas, buvęs Baltijos televizijos direktorius Gintaras Songaila. Jo pavaduotoju paskirtas iki tol komisijai vadovavęs Laimonas Tapinas. (BNS)

DRAUGAS, 2001 m. vasario 21 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Neapsigaukime: tai ne visuotinė amnestija

Apytikriai apskaičiuota (dėl suprantamų priežasčių, tiksliai niekas nustatyti negali), kad šiuo metu JA-se gyvena tarp 5 ir 6 mln. nelegalių imigrantų. Nors mes, nelegalus paminėję, pirmiausia pagalvojame apie savo tautiečius, ne visai atvirais keliais atsideriusius šiame krašte, bet lietuvių — tai tik vandens lašelis sklidiname kibire. Daugiausia, žinoma, yra ispaniškai kalbančiųjų, kurie, nepaisant JAV pasienio sargybių ir visų kitų sienos apsaugos priemonių, randa būdą patekti į Ameriką. Tvirtinama, kad iki 2005 m. meksikiečiai sudarys patį gausiausią „mazumų grupę“, gausesnė ir už Afrikos amerikiečius. (Galbūt ir dabar jau netikslu šias JAV gyventojų grupes vadinti „mazumomis“.)

Tik dalis nelegalių imigrantų ilgai grįžta į savo kilmės kraštą. Tačiau kone visi stengiasi finansiniai remti tėvynėje pasilikusius artimuosius, o daugelis svajoja apie galimybes savo šeimos narius atsikviesti į Ameriką. Tam visų pirma reikalinga įsigyti legalumo statusą. Tad neuostabu, kad nemažą šurmulį sukelė neseniai paskelbtos žinios apie buvusio prezidento Bill Clinton kone paskutinėmis kadencijos dienomis patvirtintą imigracijos įstatymo pataisą, trumpai vadinamą 245(i) vardu. Ši pataisa kaip tik suteikia kai kuriems nelegaliems imigrantams galimybę pasilikti JAV-se — jau legaliai, negrįžtant į savo kilmės kraštą ir nepaduodant prašymo legaliai vizai gauti (kai kur laukimo laikas nusitęsia 3-10 metų).

Taciu reikia suprasti, kad pataisa 245(i) jokia būdu nėra visuotinė amnestija nelegaliems imigrantams! Dėl to nesupratimo kyla labai opių problemų, kuriomis skuba pasinaudoti įvairūs „patarėjai, zinovai ir sukčiai“. Sakoma, kai žmogus skęsta, griebiasi ir už šiaudą. Šiuo atveju — šiaudai neretai būna „supuvę“ ir nelaimėli dar giliau į dugną panardina — jau su gerokai ištuštintomis kišenėmis.

Tai iš esmės ne naujas dalykas: pataisa buvo žinoma tarp 1994-1998 m., bet kažkaip per daug nekreipta dėmesio, kol prez. Clinton vyriausybė nuo jos nenupuotė dulkų ir neiškėlė ir pirmųjų eilę. Nelegaliems imigrantams pataisa 245(i) atvėrė duris į naujas viltis, kurios vis dėlto nėra tokios šviesios, kaip žmonės

mano. Tiek „Drauge“, tiek kitose lietuvių (juo labiau amerikiečių) spaudoje apie šią galimybę legalizuotis jau buvo gan plačiai rašyta. Vis tik žmonės dažniausiai mato tą, ką labiausiai nori matyti ir skaito „tarp eilučių“, besistengdami atrasti sau tinkamus žodžius. Deja, po imigracijos įstatymo pataisos paskelbimo netruko atsirasti neteisingų asmenų, kurie skelbiasi visais įmanomais būdais amerikiečių ir tautinių grupių žiniasklaidoje, internete, žadėdami sutvarkyti dokumentus ir reikalus išspręsti kliento naudai — žinoma, už nemažą atlyginimą.

Kai kurios organizacijos bei įstaigos, besirūpinančios imigrantų (legalių ir nelegalių) reikalais, ruošia seminarus, susitikimus su advokatais bei kitais žinovais, kad žmonės būtų tinkamai painformuoti. Kadangi laikas trumpas — dokumentus dėl legalaus statuso reikia sutvarkyti iki š.m. balandžio 30 d., žmonės skubiai gauda kiekvieną informacijos nuotrupą, kad galėtų padaryti gerą sprendimą. Lietuviams tiksliausias informacijos šaltinis JAV LB Socialinių reikalų taryba Čikagoje (pagrindinė jos įstaiga „Seklyčio“, tel. 773-476-2655), taip pat galima pasitikėti lietuviškų parapijų, Lietuvos konsulatų arba naujųjų imigrantų organizacijų ruošiamais informaciniais susitikimais.

Vis tik verta paminėti, kad imigracinio statuso legalizavimui, pagal 245(i) pataisą numatomi du atvejai. Pirmasis: legaliai gyvenantys, bet neturintys JAV pilietybės, gali prašyti vizos savo sutuoktiniams, nevedusiems vaikams, bet ne broliams, seserims ar tėvams; turintys Amerikos pilietybę, gali prašyti vizų ir pastariesiems. Antrasis: legalų statusą galima įsigyti per darbdavį. Tuo atveju lengviau turintiems ypatingą specialybę, kuri toje darbo vietoje labai svarbi. Be specialybės asmenims kur kas sunkiau. Darbdaviams taip pat nustatytos gan griežtos taisyklės: jie prieš tai turi viešai paskelbti, kad reikalingas darbininkas tai vietai, o šiame krašte darbininko neranda.

„New York Times“ dienraštis 02.20 d. laidoje paskelbė išsamų šia tema straipsnį, nurodymams galimybes legalizuotis, o taip pat pavojus, kurie tyko, pakliuvus į sukčių nagus. Pasisaugokime!

TAUTOS VIENYBĖS IDĖJOS PROPAGAVIMAS „LIETUVOJE“ 1912-1916 METAIS

Nr.1 DR. JUOZAS SKIRIUS

Tautos vienybės problema be galo aktuali yra ir mums, lietuviams. Amžių bėgyje ne vienas mūsų tautos veikėjas, suprasdamas vienybės vaidmenį, siekė tautos bendrą veiksmą, laisvinant lietuvių, kuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tarp tokių buvo ir žymus visuomenininkas bei diplomatas Bronius Kazys Balutis (1890-1967), kuris per visą sąmoningą gyvenimą tautos vienybę ir jos reikalus kėlė aukščiausiu asmeninių ar partinių interesų. Straipsnyje, skirtame pažymėti B. K. Balučio 120-ties metų jubiliejų, pagėginame nušviesti jo, kaip JAV lietuvių tautinės pakraipos savitraučio „Lietuva“ redaktoriaus (1912-1919), pastangas per laikraštį propaguoti vienybę išeivijos tarpe. Bandysime parodyti jo, kaip išeivijos visuomenės atstovo, taktiką bei požiūrį į kitą manantius. Straipsnio chronologiniai rėmai — tai ryškiausiai pastebimos redaktoriaus pastangos telkti skirtingų įsitikinimų lietuvių išeivijos grupes.

Spaudos vaidmuo

Ateidamas darbi į „Lietuvos“ redakciją, B. K. Balutis su savimi atsinešė tvirtą pasiryžimą telkti JAV lietuvių, stiprinti jų bendruomenę, siekiant aukštų tautinių idealų. Jis puikiai suprato spaudos, laikraščio visuomeninį vaidmenį: laikraščio jėgą ne tik vienijant, bet ir, neduok dieve, ardant lietuvių išeiviją. Bronius suvokė, kad norint pasiekti spaudoje savo išsiskeltą tikslą, būtina labai sąžiningai atlikti darbus. Ir jo rengiami straipsniai, apžvalgos, komentarai, ypač polemika pasižymėjo argumentacija, patikrintų faktų turėjimu, griežtos tautinės linijos laikymosi. Tai gerai iliustruoja jo 1912 metų balandžio 4 d. laiškas į Lietuvą Tumui Vaizgantui.

Tik pradėjęs dirbti redakcijoje, susidūrė su JAV lietuvių spaudos sukeltu triukšmu dėl tariamai neigiamo T. Vaizganto atsiliepimo apie lietuvių išeiviją. Išeivijos spauda rėmėsi nuogirdomis ir rašytojų nepalankiais atsiliepimais Lietuvos laikraščiuose. Bronius pats rašo laišką T. Vaizgantui prašydamas atsitiesti savo paskaitą apie JAV lietuvių nuorašus. Tik tai leistų naujam „Lietuvos“ redaktoriui susidaryti teisingą nuomonę apie Vaizganto požiūrį į išeiviją. Taigi jam labai svarbu informacijos tikslumas, faktų tikrumas prieš skelbiant spaudoje. Net ir polemikuose straipsniuose jis, kaip prisimena amžininkai, buvo santūrus, neužgauniojantis, taktiškas. O dauguma jo vedamųjų straipsnių alsavo patriotiškumu, po kuriais galėtų pasirašyti

ir ne B. K. Balučio grupės veikėjai. Tokia redaktoriaus pozicija nebuvo naujiena JAV lietuviškų laikraščių redakcijoms, bet, deja, ne visos laikėsi tokios pozicijos. Mat nuo 1910 metų daugelis išeivijos laikraščių mėgino koordinuoti savo darbą suaukšdami suvažiavimus. Tiesa, į juos atvykdavo tik dalis dešimties ir vidurio srovių išeivijos leidinių atstovai. Būtent pirmuose trijuose suvažiavimuose jie plačiai svarstė žiniasklaidinės etikos klausimus, priėjo išvados, kad idėjų kova privalo turėti savo taisykles. Kuo kova švaresnė, tuo ji naudingesnė. Tiesa, redakcijos mažai paisė šių nutarimų. Bet B. K. Balutis, kuris nuo 1913 metų įsijungė į spaudos atstovų suvažiavimų darbą, pilnai pritarė šiems nutarimams. Jis aktyviai propagavo dženelmenišką dialogą tarp skirtingų srovių laikraščių, nors kai kada ir jis buvo priverstas griežčiau, ypač polemikoje su socialistais, pasisakyti spaudoje. Bet tai būdavo daroma korektiškai ir argumentuotai.

Kad skirtingų pakraipų laikraščiai gali tarpusavyje sugyventi, Broniui geras pavyzdys buvo Čikagos laikraštis — katalikiškos pakraipos „Draugas“ ir „Katalikas“, tautinės pakraipos — „Lietuva“ ir kairesnės tautinės pakraipos — „Vienybė lietuvių“, leidžiamos Brooklyne, sutarimai svarbesniuose išeivijai dalykuose. Kadangi yra ne vienas svarbus reikalus, paliečiantis visus lietuvių, tai tuo pagrindu šie laikraščiai neatsisakytų jungtis bendram lietuviškam

darbiui ir su socialistų laikraščiais. Bet, kaip rašė „Lietuvoje“ B. K. Balutis, ne tik jie nenori jungtis, bet yra nepatenkinti, kad rimtesni laikraščiai randa bendrus interesus. Kairiesiems neparankus bndradarbiavimas, tuo labiau tautiniu pagrindu.

Broniui visiškai natūralu, kad gyvuoja seni ir atsiranda nauji išeivijos partinės pakraipos laikraščiai. Bet čia svarbiausia kitas klausimas, kuris, jo įsitikinimu, tikrai įmanomas ir pasiekiamas. Jie turi būti kultūringi ir tikro švietėjo vardo verti. Reikia pasakyti, kad ir „Lietuva“, mėginama būti kultūringa ir pateisinti švietėjišką vardą, spaudos polemikoje stengėsi maksimaliai laikytis neutralios taktikos. Tuo metu tai buvo suprantama kaip atsisakymas remti partijų interesus. „Lietuvos“ redakcijos, ir pirmiausia redaktoriaus B. K. Balučio, įsitikinimu partiškumas spaudoje — tai tautiniu požiūriu didelė klaida ir net fanatizmas. Tokia „Lietuvos“ pozicija susilaukė kraštutinių laikraščių kritikos. Čikagos katalikiškas „Draugas“ tokią poziciją vadino „iliuzijomis“, „be principų“ ir „mašoniška išmintimi“. Verta priminti, kad iki 1913 metų pabaigos „Draugas“, kai jį redagavo kunigas A. Kaupas, rasdavo bendrą kalbą su „Lietuva“. Po kunigo A. Kaupo mirties ir pradėjus redaguoti laikraštį kunigui F. Kemešui, ryškiai pakito „Draugo“ pozicija partiškumo naudai. Vis dažniau Broniui tekdavo polemizuoti, daugiausia tuščiai, su „Draugo“ redaktoriais. (B.d.)

KAIP GALIME PADĖTI LIETUVAI PATEKTI Į NATO

ALGIS RIMAS

Tęsinys

Lietuvių ir kitų bendraminčių organizacijų veikla

Iš Washington perspektyvos, veikla įtakoti NATO plėtimą vyksta platiu frontu, atskirų organizacijų iniciatyva ir koalicijose. Kiekviena tautinė organizacija, aišku, puoselėja savo grupės interesus, kaip JAV LB ir ALTas visų pirma svarsto, kas ir kaip geriausiai padėtų Lietuvos bylai. Tokios organizacijos yra labai efektingos, nes jos turi narių visoje Amerikos vietovėje ir gali reikšti vietos politikams per jų vietovių balsuotojus. Bal-suotojų pareiškimai gali labiau paveikti tokius politikus, negu bent kokie santykiai su Washington, DC, lobistais, ypač jei tie lobistai nežada pinigų.

Nors politiškai aktyvių Amerikos lietuvių veiklę gretos negausios, JAV LB vis vien veikia 74 apylinkėse ir daug jų palaiko glaudžius santykius su vietos senatoriais, Kongreso atstovais, gubernatoriais ir merais. ALTas irgi dar turi nemažai narių visoje Amerikoje, ypač jei įtraukiami gausūs, ALTui priklausantys Lietuvos Vyčiai.

Koalicijos būdu lietuviai Washington veikia su baltų organizacijomis Jungtiniame Amerikos Baltų nacionaliniame komitete (JBANC) ir Vidurio bei Rytų Europos Koalicijoje (CEEK). JBANC sudaro ALTas kartu su latvių ir estų bendruomenėmis. Šiais metais JBANC vadovauja latvių bendruomenė, kurios pirmininkas yra detroitiešis Janis Kukainis. Kovo pradžioje, rotacine tvarka, perims vadovavimą ALTas.

Į minėtą Europos koaliciją įeina JAV LB, ALTas ir dar 16 organizacijų, įskaitant lenkų, ukrainiečių, čekų, slovąkų, vengrų, armėnų ir kitų baltų. Iš viso tos koalicijos organizacijos atstovauja per 22 milijonus JAV piliečių. Koalicijoje pradėta NATO darbo grupė, kurią koordinuoja JAV LB. Regina Narušienė, labai daug prisidėjo prie šio vieneto ugdymo. Darbo grupės apimtis vis plečiasi ir ketina jungti tokias JAV visuomenines organizacijas, kaip karo veteranų, darbuotojų unijas ir kitas grupes, kurios norėtų prisidėti prie NATO plėtimui.

Tarp kitų grupių, kurios veikia panašiais politiniais tikslais koalicinių principų ir pasižymi veikimu, yra „Baltic American Freedom League“ (BAFLE) iš Los Angeles. JAV LB, JBANC, CEEK ir BAFLE — visos turi savo atstovus ir patalpas Washington, DC.

Pereitais metais JBANC pradėjo raginti įvairiose vietovėse lietuvių, latvių ir estų politinius veikėjus bei organizacijas steigti vietos komitetus arba burtis neoficialiai ir koordinuoti vietovėse NATO plėtimui darbus. BAFLE, atrodo, apsiėmė panašų koordinavimą vakarų valstybėse. Šiais metais Europos koalicija ir jos NATO darbo grupė užsimojo išplėsti tokius bendradarbiavimo būrelius. Šis projektas yra raginamas per koalicijoje dalyvaujančias organizacijas struktūras. Jei pasisektų, tai matytume visoje Amerikoje platių koalicijų būrelius, agituojančius žiniasklaidą bei vietos politikus pasisakyti už NATO plėtimą.

Kaip veikti ateityje

Svarbu išlaikyti mūsų organizacijas. Tačiau reikia pripa-

Svarbiausias JAV sostinės pastatas — kapitolius. Jo priekyje š.m. sausio 20 d. buvo prisaidintas 43-asis Amerikos prezidentas George W. Bush. Vytauto Jasinevičiaus nuotrauka.

PUNSKO LIETUVIAI PRAŠO PREZIDENTO PAGALBOS

Lenkijos lietuvių bendruomenė kreipėsi raštu į Lenkijos prezidentą Aleksandrą Kwasniewski, prašydama padėti išspręsti pasienio užkardos Punske problemą. Šio rašto vertimas į lietuvių kalbą buvo įteiktas ir Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, kaip tik jo vizito Lenkijoje dieną — sausio 25-ąją.

Lenkijos spaudos agentūros PAP žurnalisto paprašytas įvertinti tautinių mažumų patirtį Lietuvoje ir Lenkijoje, prezidentas Adamkus pareiškė, kad tiek Lietuvos lenkų, tiek Lenkijos lietuvių padėtis nėra ideali. Kaip vieną iš svarbiausių Lenkijos lietuvių problemų V. Adamkus nurodė Lenkijos lietuvių susirūpinimą keliantį sprendimą dėl pasienio užkardos įkurdinimo Punske sveikatos centre.

Pasienio užkarda Punske sveikatos centre buvo įkurdinta prieš dvejus metus. Suvalkų vaivadijos (jau panaikintos) valdžių sprendimu. Toks sprendimas sukėlė vietos gyventojų, Punske valstiečių tarybos ir Lenkijos lietuvių organizacijų protestus. Punske savivaldybė ir gyventojai nurodo, kad sveikatos centras buvo įkurdintas jų iniciatyva, ir lėšomis. Daugelis gyventojų visuomeniškai atliko daug darbų, taip pat valstiečių gyventojai iš savo suaukotų lėšų nupirko sklypą, ant kurio pastatytas sveikatos centras. Įsikėlus pasieniečiams, žymiai pablogėjo sveikatos priežiūros sąlygos. Be to, Punske savivaldybė planavo sveikatos priežiūros pastato dalyje, kurią užėmė pasieniečiai, įsteigti senelių globos namus.

Lenkijos lietuvių organizacijų susirūpinimą kelia tai, kad įsteigus Punske pasienio užkardą, staigiai pasikeitė ir ateityje dar labiau gali keistis gyventojų tautinė sudėtis. Punske gyvena apie 1,000 gyventojų, iš jų 80 procentų lietuvių. Kiek naujų „gyventojų“ atvyks į Punksą — sunku pasakyti, nes į klausimą, kiek pasieniečių planuojama įkur-

Išvada

Turime istorinę progą padėti mūsų tėvynei Lietuvai per NATO surišti savo identitetą su Vakarų pasauliu ir išsaugoti savo suverenitetą, kaip nepriklausomos valstybės. Bandykite pasiekti šį svarbų tikslą, dirbdami kartu — vieningai — vienu balsu.

Detroit, 2001 m. vasario 11 d.

Pabaiga

2001 m. vasario 15 d. Lietuvos prez. Valdas Adamkus Žuvėnėlių gelbėjimo kryžiumi apdovanojo Šilalės rajono Žadeikių pagrindinės mokyklos moksleivį Airidą Luganeckį. (Eltos nuotrauka)

dinti Punske, LLB gauna atsakymą: tai tarnybinė paslaptis. Tačiau neoficialiomis žiniomis, Punske ketinama stiprinti užkardą, kuri ilgai taps svarbiausias pasienio su Lietuva apsaugos centras. Pasigirsta nuomonių, kad į Punksą gali būti atkeldinta net keli šimtai pasieniečių su šeimomis.

Punske valstiečių savivaldybė nurodė keletą kitų vietų valstiečių teritorijoje, kur galėtų būti steigiamos užkardos. Tačiau Lenkijos pasienio apsaugos tarnyba tvirtina, kad neketina keisti nuomonės, ir išsikelti iš Punske. Tuo tarpu sprendimą įkurdinti pasienio užkardą nedideliame, bet Lenkijos lietuvių kultūros ir tautinio tapatumo išlaikymui reikšmingame Punske mieste-lyje kritikuojama ir kai kurie lenkų politikai.

Apie Punske pasienio užkardą nemažai rašė Lenkijos ir Lietuvos spauda, taip pat informaciją apie tai skelbė laikraščiai Vokietijoje, bei lietuviška spauda Amerikoje, Austrijoje ir kituose kraštuose. Šis klausimas buvo daugelį kartų svarstomas įvairiose Lietuvos ir Lenkijos politikų susitikimuose. Lietuvos šalis nuolat ragindavo Lenkiją ieškoti kompromiso su vietos gyventojais ir Lenkijos lietuvių organizacijomis. Ne kartą lenkų politikai jau skelbė, kad reikalas išspręstas. Taip buvo premjero J. Buzek vizito 1999 m. Vilniuje metu, kuomet Lenkijos vyriausybės vadovas viešai skelbė, kad nebus skubama steigti užkardos Punske.

Tą pat pažadėjo ir prezidentas Aleksandr Kwasniewski. Tačiau šie pažadai nebuvo ištesėti. Priešingai, neseniai vykusiame Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės bendradarbiavimo tarybos tautinių mažumų komisijos posėdyje Lenkijos pasienio apsaugos atstovas užtikrino, kad užkarda Punske bus, net tuomet, kai Lietuva taps NATO ir ES nare. Lenkijos lietuvių bendruomenės rašte Lenkijos prezidentui Aleksandr Kwasniewskiui atkreipiamas dėmesys į tai, kad kai kuriuos Lenkijos pasienio apsaugos tarnybos veiksmus

Š.m. vasario 5 d. vienos dienos darbo vizitui į Vilnių buvo atvykęs Lenkijos ministrų tarybos pirm. Jerzy Buzek (kairėje). Su juo — Lietuvos ministras pirm. Rolandas Paksas. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotrauka.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėjame lietvamzdžius (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing, Tel. 800-820-6155.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsų, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benett, tel. 630-241-1912.

Padedame pigiai nusipirkti automobilius asmenims, neturintiems kredito istorijos.
Tel. 773-860-8810 arba 773-544-2062.

Reikalingi darbininkai naktiniam parduotuvių valymui Indianos, Michigan valstijose ir kitur. Tel. 773-476-2247, 773-612-6136. Palikti žinutę.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 228-8761
HOME (708) 425-7160
MOBILE (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas vertui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Alexander J. Mockus, LTD Realtors

„BUD“ BALYS BUDRAITIS

Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 773-767-6655 mob. 773-259-3303
Fax 773-767-9618

Išnuomojamas kambarys vyriškiui vieno miegamojo bute. Blue Island rajone, nuo kovo 1 d.
Tel. 708-597-7693, vakare 9-10 val.

Window Washers & Gutter Cleaners Needed!
100 Teams Needed to start NOW! Work Monday-Saturday 7a.m. - 4 p.m. Teams of 2-3 people men or women. Must have own car & speak some English. No experience needed, will train. Make \$500+ per week each person! Come today — Start tomorrow!
2101 Ogden Ave, Downers Grove, IL 60515 (Zierbert Building) Enter in back of building 630-737-0100.

APDOVANOJIMAI VASARIO 16 PROGA

Vasario 16-osios — Valstybės atkūrimo dienos — proga prezidentas Valdas Adamkus už nuopelnus Lietuvai ordinais ir medaliais apdovanojo būrį Lietuvos ir užsienio piliečių.

Vyčio Kryžiaus V laipsnio ordinu apdovanotas neginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvis, 1953 metų Norilsko sukilimo dalyvis Česlovas Kavaliauskas, 1941 m. birželio 23 d. sukilimo dalyviai Viktoras Lapas ir Mykolas Mačiokas, neginkluoto pasipriešinimo dalyvis Vladislavas Telksnys, Vytauto apygardos vadas Balys Vaičėnas. Visi jie apdovanoti po mirties.

Punske galima aiškinti kaip bandymą korumpuoti vietos gyventojus. Antai, už vieną hektarą žemės Punske Palenkės pasienio apsaugos tarnyba siūlo 350 tūkstančių zlotų (apie 80 tūkstančių dol.), tai yra keliasdešimt kartų daugiau, nei įprasta žemės kaina. Pasieniečiai Punske ketina, šalia sveikatos centro, statyti radijo ryšių bokštą, bei užtvartą šunims. Punskečiai nuogastauja, kad radijo ryšių bokštas gali turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai. Tai patvirtino ir Balstogės vaivadijos sanitarinė tarnyba.

Ž.M.

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordinas skirtas keturiems JAV Kongreso nariams — Senato Užsienio reikalų komiteto vicepirmininkui Joseph R. Biden, Atstovų rūmų pirmininkui Dennis Hastert, Senato daugumos vadovui Trent Lott ir Senato Užsienio reikalų komiteto Europos reikalų pakomitečio pirmininkui Gordon Smith.

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu apdovanotas buvęs JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott.

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinas skirtas Lietuvos garbės generaliniam konsuliui Dominikoje Wilhelm Brouwer, JAV Lietuvių bendruomenės veikėjui, buvusiam ilgamečiui Tautos fondo valdybos pirmininkui Juozui Giedraičiui ir Lietuvos ambasadoriui, nuolatinei atstovei prie UNESCO Ugnei Karvelis.

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu apdovanoti 22 žmonės, tarp jų — buvęs Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje Ričardas Backis, Lietuvos generalinis garbės konsulas Italijoje Alberto Bertoldi, JAV LB veikėjas, New Yorko „Laisvės Žiburio“ radijo steigėjas Romas Kezys.

(BNS)

NEBLĖSTANTIS ŽYMIOSIOS SOLISTĖS ATMINIMAS

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Sausio 22 d. suejo 100 metų nuo žymiosios Lietuvos operos solistės, vokalinės muzikos atlikėjos ir puoselėtojos Vincės Jonuškaitės-Zaunienės gimimo. 1944 m. pasitraukusi iš tėvynės, apsigyvenusi JAV, ji ilgai koncertavo ir pasižymėjo gyva visuomenine veikla.

Paminėti šimtą metų V. Jonuškaitės-Zaunienės gimimo metines Lietuvos Menininkų rūmus gausiai susirinko Vilniaus muzikinė visuomenė, solistės talento gerbėjai, tarp jų ir tie, kurie bendravo su ja, dalyvaudavo jos koncertuose tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje.

Vakaro vedėja, išeivijos muzikinio gyvenimo tyrinėtoja, muzikologė Jūratė Vylitė priminė kažkada išsakytus V. Jonuškaitės žodžius: „Gal vardą mano paminės konservatorijoj ar operos teatre... Mes tada neturėjome muzikai užrašyti priemonių, mano Carmen nuskambėjo ir užgeso, mano Amneris, visi mano scenos veikėjai, personažai suskambėjo, pragyveno mano balsu, mana širdimi ir amžiams pradingo“.

Išgirdęs šiuos, iš praeties nuskambėjusius žodžius, pagalvojau, jog kuklumu, tolerancija pasižymėjusi solistė nepakankamai įvertino savo didelę, išskirtinę reikšmę lietuvių muzikinėje kultūroje. Paminėjimo vakaras parodė, kad jos atminimas, atlikti vaidmenys tikrai nepradingo, priešingai — susilaukia aukšto įvertinimo ir dėmesio. Muzikologė J. Vylitė, išeivijoje pasireiškęs dainininkas, o dabar Vilniuje gyvenantis Antanas Sprindys, kiti prelegentai pabrėžė, kad V. Jonuškaitė-Zaunienė dabar priskiriama tai įžymiųjų mūsų dainininkų kartai, kuri 20 amžiaus pirmoje pusėje atkūrė Lietuvos muzikinės kultūros tradicijas, įtvirtino ir europinį lygmenį iškelė mūsų profesionalų dainavimo bei operos meną: 1925-1944 m. ji dainavo pagrindinius mezzosoprano vaidmenis ne tik Kauno Valstybiname teatre, bet su dideliu pasisekimu ir Europos šalių sostinėse. Beje, į garso juostą įrašytas V. Jonuškaitės balsas, atlikta lietuvių liaudies daina, nuskambėjo ir minėjimo salėje, o ekrane buvo parodytas, visai neseniai A. Zygačiaus nufilmuotas jos gimtasis Subačiaus miestelis, tebe-tovintis jos gimtasis namas, senas sodas, solistės vardu pavadinama mokykla ir solistės atminimą saugantys mokinukai. Operų arrijas iš V. Jonuškaitės repertuaro atliko jos dainavimo meno puoselėtojos — Vilniaus operos ir baletų teatro solistės N. Kazlauskaitė, E. Klivickaitė, I. Linaburgytė. Čikagoje veikiantis Akademinių Skautų sąjūdžio Vydnio fondas įsteigė V. Jonuškaitės-Zaunienės konkursą ir premiją, kurios laureate tapo Vilniaus konservatorijos magistrantė A. Liutkutė. Tiek muzikologė J. Vylitė, tiek išeivijoje pasireiškusi dainininkė B. Vizgirdienė pažymėjo V. Jonuškaitės meilę savo tėvynei, lietuviškam repertuarui. Baigusi vokalo studijas Berlyne, ji atsiskėlė viliojančių pasiūlymų Italijoje, o grįžti į Lietuvą ir tapo Kauno Valstybinio teatro primadona, atliko kone pusšimtį pagrindinių mezzosoprano vaidmenų. Vien Carmen partiją V. Jonuškaitė atliko bene 200 kartų. Gerai išlavintas jos mezzosoprano įveikė visus vokalo sunkumus. Vakare kalbėjęs teatrologas A. Vengris prisipažino, kad ir šiandien jam tebeskamba Car-

men arija, Kauno teatre V. Jonuškaitės atlikta bene 1936 metais, kai jis tebuvo trečio kurso studentas. O kokių dešimtmečių anksčiau, kai Lietuvoje įsitvirtino operos žanras, bet kamerinis koncertas vos vegetavo, o dainininkas, kaip teigė Bronys Raila, tebuvo priedas prie pokylio, V. Jonuškaitė tapo koncertinio dainavimo tradicijų pradininke, kūrėja ir puoselėtoja, tuo padarydama reikšmingą įtaką apskritai visos muzikinės kultūros plėtrai Lietuvoje. Muzikologė J. Vylitė taip pat pabrėžė ypatingą V. Jonuškaitės nuostatą muzikos kūrėjų žvilgiui. Savo dainavimu, asmeniniais kontaktais, pagaliau savo padėtimi (ji buvo užsienio reikalų ministro D. Zauniaus žmona), ji kompozitorius skatino naujų kūrinių rašybai, įtakojė kūrinių leidybą, populiarinimą, prabildama apie naujos, modernesnės muzikos vertingąsias savybes. Pasak J. Vylitės, ne vienas anuometinis kompozitorius rašė, kūrė jos įkvėptas. Čikagos Muzikologijos archyve J. Vylitė aptiko J. Karnavičiaus „Lopšinės“ fortepijoninį rankraštį, ant kurio kompozitoriaus užrašyti žodžiai liudija, kad, V. Jonuškaitės įkvėptas, jau tą patį vakarą, grįžęs iš Vincės namų, sukūrė pjesę fortepijonui, o kitą dieną šį savo naują kūrinių jai įteikė su dedikacija.

Atminimo vakare kalbėjęs dainininkas A. Sprindys pasakė, kad nors V. Jonuškaitė, gyvendama toli nuo Čikagos, nedainavo Čikagos Lietuvių operoje, bet palaikė su ja gerus ryšius, dalyvavo lietuvių operos penkiasdešimtmetio šventėje, o Čikagos lietuvių operos pastatyta „Grazina“ ji pavadino nepaprastu išeivijos dainininkų žygdarbiu. Pas V. Jonuškaitę balsą lavino R. Mastienė, kitos Čikagos Lietuvių operos solistės.

Vakare buvo pabrėžta, kad V. Jonuškaitė visus žavejo subtiliai atliekamomis lietuvių liaudies dainomis. Štai ką vakaro dalyviams papasakojo muzikologė J. Vylitė:

— Sutikau V. Jonuškaitę-Zaunienę paskutiniaisiais jos gyvenimo mėnesiais Kalifornijoje, Santa Barbara prieglaudėje. Jos būklė jau buvo labai sunki, pokalbis teko jo, samonei prašviesėjant ir vėl apmetant. Bet, man regis, ji pasakė tai, kas jai buvo svarbiausia, ką ji sergėjo ir nešiojo savyje, kaip šviesiausią žibintą, savo siekių simbolį. Nešnekoje ji man tada apie Amerikoje praleistą laiką, reikšmingas pareigas, kurias ėjo ir kurių nusipelnė energinga visuomenine veikla. Nekalbėjo ir apie operos sceną, savo vaidmenis, atnešusius didžiulę šlovę Lietuvoje ir užsienyje, neprisiminė įspodinių koncertų, žymiųjų partnerių, nepasakojo, nė kaip asmeninis gyvenimas iš saulėtos dienos virto tamsia naktimi. Iš jos pasakojimo kilo senojo Lietuvos kaimo vaizdas: matė ir girdėjo save Subačiaus pamėgtame, šalia motinos, kuri, jos žodžiais, atsikeldavo anksti ir tuoj — „Sveika, Aušros žvaigždė šviesi“, paskui — „Atskrend sakalėlis“, paskui vėl kokią nors dainą apie gegutę... „Tas man labai įgilo, — sakė Jonuškaitė. — Išdainavau visas motinos dainas. Na, gal ne visas, bet labai daug, kokias 400“.

Išsiklausydama į motiną, senelę, ir apylinkių žmones, V. Jonuškaitė labai giliai pajuto kaimo dainų dvasią, įsisavino

Sol. Vincė Jonuškaitė.

jų perteikimo būdą, kalbėjo muzikologė J. Vylitė. J. Žilėvičius rašė, kad „kaip liaudies dainų atlikėja, ji neturi sau lygios tarp dainininkų... V. Jonuškaitė dainavo visur, dainavo už pinigus, dainavo nemokamai, dainavo mokyklose, klubuose, studentų korporacijose. Jei kas ištare vardą Vincė, visi jau žinojo, kas ji tokia“.

V. Jonuškaitė dainavo ne vien Lietuvoje, bet ir Romoje, Paryžiuje, Oslo, Maskvoje, Prahoje, Vienoje, o taip pat karo pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, vėliau — Amerikoje, ir visur buvo vertinama, kaip talentinga, aukštos dainavimo kultūros menininkė, sykiu pastebint ypatingą lietuvių liaudies dainų gražumą. Dainuodama ji dažnai apsirogo tautiniais rubais, užsirišdavo nuometa, o nuometa užsirišti labai reta moteris mokėdavo.

Vakare buvo kalbėta ir apie V. Jonuškaitės-Zaunienės atminimo įamžinimą Lietuvoje. Vilniuje, Teatre, muzikos ir kino muziejų, sukaupia nemažai archyvinės medžiagos, Subačiaus pradinė mokykla gražintais, sovietijos metais panaikintais, V. Jonuškaitės-Zaunienės vardas. Šios mokyklos vedėja N. Letkauskienė atminimo vakare kalbėjo:

— Mazieji Subačiaus mokinukai labai didžiūjasi, kad mokosi garsios operos primadonos vardu pavadintoje mokykloje. Kiekvieną dieną iš portreto į juos žvelgia geros solistės akys. Ji kiekvieną pamoką, kiekvieną dieną tarsi gyvena tarp mūsų. Patvelge pro klasės langą už upelio matome solistės gimtąją sodybą. Kitoje gatvės pusėje, prieš mokyklą, stūkso senoji bažnyčia, į kurią skubėdavo Vincė. Jau tradicija tapo mokslo metų pradžioje palydėti pirmokėlius ir Vincės Jonuškaitės sodybą, pamerkti gėlių prie atminimo lentos. Per Vėlines, per Motinos dieną uždegame žvakelių ant jos tėvų kapų. Kiekvienais metais aplankome solistės amžino poilsio vietą Kauno Petrašiūnų kapinėse. Kiekvienais metais stengiamės apsilankyti operoje, užrašyti senųjų subatėnų, Jonuškaitės artimųjų prisiminimus apie ją, sakė Jonuškaitė. — Išdainavau visas motinos dainas. Na, gal ne visas, bet labai daug, kokias 400“.

Išsiklausydama į motiną, senelę, ir apylinkių žmones, V. Jonuškaitė labai giliai pajuto kaimo dainų dvasią, įsisavino

dūrė, kad dar ne visas padaryta gimtinėje, įamžinant V. Jonuškaitės-Zaunienės atminimą. Senas, prieš kokius 200 metų statytas, jos gimtasis namas tikrai vertas, kad būtų suremontuotas, įrengtas solistės, o gal ir Kraštytos mūzijos, skyrius ar bent kampe. Jau labiau, kad tai istorinės reikšmės pastatas. Spaudos draudimo laikais Jonuškaitė tame name glaudė slapta lietuvišką mokyklą, sodybos klauone apie 1907 metus buvo suvaidinta Keturakio komedija „Amerika pirtyje“. Gali būti, jog tai Subačiaus, o gal ir visosje Kupiškio apylinkėje, pirmas lietuviškas vakaras. Į jį buvo apsilankę J. Tumas-Vaižgantas. Iš savo vaikystės tą vakarą prisiminė ir V. Jonuškaitė. Vaidinimas jai taip patikęs, kad ji užmigusi ant Tumo kelių...

SUSITARĖ DĖL SAUGUMO

Lietuva ir Rusija pasikeitė notomis, kuriomis patvirtino susitarimą dėl dvišalių pasitikėjimo ir saugumo stiprinančių priemonių tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos taikymo.

Susitarimas tarp dviejų valstybių Užsienio reikalų ministerijų buvo pasiektas 2000 m. balandžio-gegužės mėnesiais.

Kaip informavo Užsienio reikalų ministerija, dvišaliame susitarime dėl pasitikėjimo ir saugumo stiprinančių priemonių įgyvendinimo pažymima, kad Lietuva ir Rusija sutinka priimti kariniamė dalinyje Lietuvos teritorijoje ir Karaliaučiaus srityje po papildomą karinės informacijos įvertinimo vizitą (daugiausia nei 1999 m. Vienos dokumente nustatytos (VD99) kvotos).

Toks pasikeitimas vizitais vyks antrajame metų pusmetyje. Šalys taip pat keisis informacija apie karines pajėgas Lietuvos Respublikoje ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srityje pagal įprastines ginkluotės Europoje sutarties nuostatas.

Informacija bus keičiamasi dvišaliu pagrindu, papildomai prie VD99 numatyto formato. (Elta)

BALANDĮ PRASIDĖS LIETUVOS GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

Statistikos departamento balandį vyksiančio Lietuvos gyventojų surašymo metu taps didžiausiu darbdaviu, balandžio mėnesį jame dirbs apie 15,000 žmonių, sakė Statistikos departamento generalinio direktoriaus pavaduotoja Dalia Ambrozaitienė.

12,000 asmenų Statistikos departamento darbinis surašymo laikotarpis. Lietuvos gyventojų ir būstų visuotinis surašymas prasidės balandžio 6-ąją ir truks 8 dienas. Surašinėtojai dirbs 19 kalendorinių dienų, per jas kiekvienas iš surašinėtojų turėtų užsidiirbti apie 700 litų. Vienam surašinėtojų mieste teks apklausti 350 gyventojų, kaimo vietovėse — 250 gyventojų.

Šiemet Statistikos departamentui gyventojų surašymui atlikti yra paskirta 26 mln. litų. Pasak departamento direktoriaus Petro Adlio, apie 70 proc. šios sumos bus skirta apmokėti surašinėtojų darbui. Jo teigimu, visą surašymo organizavimą reikalinga įrangą padeda įsigyti tarptautinės organizacijos.

Pasak D. Ambrozaitienės, šiuo metu surašymo darbuotojais jau yra pareiškę norą tapti 13,000 asmenų. Statistikos departamentas jau yra pasirinkęs 11,000 talkininkų, kurie bus mokomi surašinėti gyventojus ir jų būstus. Jau yra parengta visuotinio surašymo juridinė bazė. Statistikos departamente atlikti metodiniai darbai.

Pirmieji surašymo rezultatai bus paskelbti praėjus pusei metų nuo gyventojų surašymo, šių metų spalį. (BNS)

Jau netoli ir Šv. Kazimieras, ir Kaziuok mugė, tad mociute Vilniuje praeiviams siūlo pirmųjų pavasario pranašų — „karklo kaciukų“. Elta

TRISDEŠIMTYS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VINCENTAS GUDAITIS

Prieš 30 metų mūsų mylimas Tėvelis, Uošvis ir Senelis buvo pašauktas Aukščiausiojo sugrįžti namo. Begalinė tuštuma ir skausmas tebelieka šiandien. Už a.a. Vincento Gudaičio sielą šv. Mišios bus atšaujamamos 2001 m. vasario 25 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Prašome visų giminių, draugų ir pažįstamų prisiminti a.a. Vincentą savo maldose.

Tebeliūdintys: Jolanda, Alfonsas, Vilija ir Svajonė Kereliai.

DRAUGAS, 2001 m. vasario 21 d., trečiadienis

5

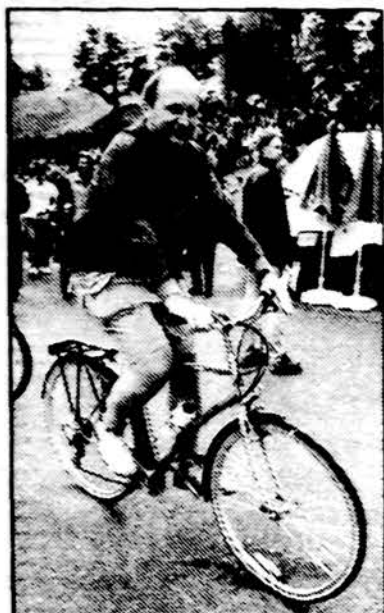
Ateitininkų šalpos fondo aukotojai 2000 m.

- \$ 20,100.00: Šaltai J. ir L.
- \$ 5,000.00: Žymantas J.
- \$ 1,000.00: Kisieliū Dr. P. V.; Matkevičius Kl.
- \$ 700.00: Kriaučiūnas Dr. R.
- \$ 540.00: Prunskienė V.
- \$ 500.00: Rimkus Dr. K., Dėdinas Dr. J.
- \$ 400.00: Starkus Dr. P.
- \$ 300.00: Kaufmanas P., Klevelando Ateitininkų klubas.
- \$ 250.00: Pocius A.
- \$ 220.00: Liulevičius V.
- \$ 210.00: Bajorūnas M., Polikaitis D.
- \$ 200.00: Urbonas Rev. Ig.
- \$ 125.00: Vedeckas A.
- \$ 110.00: Kučingis Msgr. J. Motiejūnas J., Majauskas Dr. V.; Polikaitis J.
- \$ 100.00: Adomavičius Dr. J.; Ambrozaitis Dr. K.; Čyvas Rev. M., Gruodis P.; Juozevičienė Dr. A.; Kungys S.; Kleiza V., Kazickas Dr. J., Kurkulis Dr., Kuolas A., Laucius Dr. A.; Makštutis Dr. J., Mitkus J., Momkus V., Olšauskai E. ir E.; Reinsys G.; Užgiris A.; Valavičius A.
- \$ 90.00: Sutkus A.
- \$ 80.00: Bieliauskas Dr. V.; Ivašauskienė J.
- \$ 75.00: Narutis V. ir J.
- \$ 70.00: Čepulis R.; Lembergas M.; Lembergas V.; Mikaila J.; Sidrys Dr. L.; Tamulis T.
- \$ 60.00: Jonyka J.; Miklovaitis K.; Staniūskienė P.; Šmulskienė A. Val V., Vygantas M.; Žebrauskas J.
- \$ 50.00: Černius F.; Daulys A.; Dečienė Dr. E.; Girnas A.; Grušas P.; Jodwalis B.; Kojelis D.; Kliorys P.; Kuprys S.; Laniauskas V.; Liulevičius A.; Mickevičius S.; Marchertas T.; Mikonis M.; Narutis J.; Olšauskas Rev. A.; Plėnys S.; Pakalniškis Dr. A.; Polikaitis M.; Polikaitis D.; Razma Dr. A.; Rugelis J.; Skrupskelytė V.; Stankus K.; Sula R.; Tamulis Rev. J.; Urbonas L.; Vaitkus M.; Vensloviene O.; Žymantas S.
- \$ 45.00: Suziedelis A.; Norvilas Dr. A.
- \$ 40.00: Abromaitis O.; Kaunas Dr. F.; Razma K.; Trimaka V.
- \$ 35.00: Čepaitienė V.; Gineitis R.; Garūnas Dr. O.; Gelazius M.; Juzaitis A.; Jankauskas V.; Kairys A.; Krokys B.; Kavaliūnas J.; Kazlauskas P.; Keblys K.; Lietuvninkas D.; Musonis Dr. V.; Smilga J.; Žilionis E.; Mikrut S.
- \$ 30.00: Domanskis F.; Jasaitis E.; Kungys S.; Kuprienė M.; Kasperavičius B.; Laniauskas V.; Lietuvninkas V.; Nėverauskas B.; Ozolas P.; Pleckaitis V.; Prancėvičius P.; Sinkus V.; Staniškis J.; Šimkus A.; Seduikis A.; Sirutis G.; Valiūškis Dr. A.; Zaranka P.
- \$ 25.00: Aleksionas S.; Balčiūnas N.; Babonas Rev. A.; Babickas A.; Baltakis F.; Baras S.; Binkis A.; Baužys J.; Domanskis Dr. A.; Dziakas D.; Damašius G.; Dapkus R.; Gelazius M.; Giedraitis J.; Gečys T.; Glyys R.; Girmius O.; Gutauskas V.; Iannove A.; Kazlauskas V.; Kubiliūtė R.; Laniauskas R.; Lauraitis A.; Lietuvninkas A.; Lapkus Dr. D.; Lelis Dr. E.; Marchertas R.; Narutis V.; Pargauskas A.; Polikaitis B.; Parontto Dr. N.; Polikaitis Dr. A.; Rubys Rev. A.; Rugienius V.; Rokienė G.; Skridulis A.; Suziedelis E.; Strimaitis O.; Sušinskas K.; Šaulys V.; Umbrasas V.; Vasiliauskas E.; Vitėnas J.
- \$ 20.00: Ališauskas B.; Alšėnas E.; Augius D.; Ankus A.; Baronas K.; Briedis B.; Bagdonas A.; Balas A.; Činkus J.; Cyvas V.; Gaizutis J.; Jokubka P.; Janavičius I.; Jarašius J.; Jasaitis B.; Jurgaitis M.; Kriaučiūnas K.; Kudirka I.; Kontčius J.; Krauskas Rev. R.; Laucius H.; Lintakas J.; Landsbergis T.; Miniatas O.; Milukas L.; Markvaldas S.; Masaitis Č.; Mockus B.; Markelis A.; Navickas T.; Polikaitis R.; Pleckaitis W.; Paulius R.; Rudys S.; Razma Dr. A.; Rauckinas A.; Švabas V.; Stanikaitis O.; Surantas S.; Saliklis M.; Šalčiūnas V.; Sirgėdas O.; Titas M.; Trimakas V.; Vaišvila S.; Vadopalas E.; Valaitis J.; Viliamas R.; Vaznelis S.; Žilionis J.; Žilskas T.; Žygas J.
- \$ 15.00: Andrus R.; Butvila J.; Damijonaitis A.; Jasevičius B.; Kučėnas J.; Laurent A.; Skladaitis V.; Simonaitis I.; Vebras S.; Vizgirda M.
- \$ 12.00: Velutis Rev. J.; Volertas V.
- \$ 10.00: Aistis A.; Arštikys M.; Augius J.; Antanaitis A.; Arbas E.; Biskis Dr. V.; Butmys V.; Brizgys B.; Balt C.; Beiga S.; Bružas K.; Bacevičius S.; Baltrušaitis A.; Brazdionis A.; Būtenas D.; Bružas J.; Deveikis M.; Daulys S.; Dziugas S.; Didžiulis A.; Danilevičienė J.; Eiva S.; Gudelis L.; Giedraitis K.; Gražis Z.; Grinis A.; Gaška G.; Ivaška D.; Juodelis B.; Jautokas K.; Jautokas R.; Javak M.; Jocy V.; Juodikis G.; Jelionis S.; Kašuba E.; Kučys A.; Karaliūnas A.; Kasakaitis Dr. B.; Kvantas S.; Keblinskas A.; Kuodis B.; Kubilius K.; Kuras A.; Kairys A.; Kučinskas J.; Kisieliū Dr. P.; Kondratas B.; Kasniūnas V.; Lelis V.; Lesnickas V.; Latoza Dr. B.; Mickevičius G.; Mitkienė D.; Minkunas E.; Mišulius A.; Matusaitis V.; Narbutas A.; Narutis E.; Pivaronas A.; Paziūra A.; Paliulis I.; Prūsas Z.; Paliulis J.; Polteraitis M.; Petkus V.; Prakapas J.; Pupius Z.; Pupius J.; Pabedinskas J.; Quinn D.; Rušėnas O.; Ruzga M.; Raugas K.; Rociūnas V.; Ramanauskas S.; Rudaitis R.; Rugelis J.; Regis A.; Raciūnaitė O.; Raugalis A.; Statkus V.; Stropus R.; Saulys D.; Šomkaitė Dr. R.; Strikas J.; Sidrys Dr. R.; Smilga Rev. Z.; Sabas T.P.; Sušinskas I.; Slenys D.; Skaisgirys K.; Siliūnas R.; Šilgalis R.; Stasas H.; Šatas M.; Šaulis A.; Sharp Dr. L.; Tjūnelis A.; Tuskenis V.; Underys B.; Vainėikis J.; Valis Dr. A.; Vailokaitis J.; Vitkus A.; Vyčas A.; Valadka V.; Veselka V.; Zubinas V.; Žilevičius S.
- \$ 5.00: Radzevičiūtė E.

Už aukas, kurios labai reikalingos ateitininkiška veiklai ypač Lietuvoje, Ateitininkų Šalpos fondas nuoširdžiai dėkoja.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Andrius Kubilius. Eltos nuotr.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas ir Seimo narys jau atvyko į Ameriką ir aplankė Los Angeles miestą, kur praėjusį savaitgalį kalbėjo Vasario 16-osios minėjime. Ši savaitgalį buvęs ministras pirmininkas atvyksta į Čikagą, kur susitiks su vietos lietuviais ir amerikiečiais. Ši penktadienį, vasario 23 d., 12 val. Chicago Athletic Association, Crystal Room, 12 South Michigan Avenue vyks iškilmingas priėmimas. Vietas užsakykite skambindami į ALTO būstinę tel. 773-735-6677 savaitės dienomis nuo 11 val.r. ir 3 val.p.p., faksu 773-735-3946 arba e-paštu AltCenter@aol.com

Visus maloniai kviečia Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba.

Užgavėnių blynais būsite vaišinami vasario 27 d., antradienį, nuo 5 iki 8 val.v. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Bus bulvinių blynų, blynų su mielėmis, varškės vyniotinių, spurgų, kompoto, kavos, pyragaičių. Kviečiame atsilankyti ir pasivaikinti. Maloniai patarnausime, pabendrausime. Skambės linksma muzika.

Šv. Kazimiero seserų rėmėjų draugija kovo 25 d. 2 val.p.p. Maria aukštesniosios mokyklos patalpose (67 gatvė ir California Avenue) rengia „Games Bingo Party“ (Žaidimų popietę). Įėjimas – iš kiemo pusės nuo 12 val. Bus galima nusipirkti užkandžių – kugelio, dešrelių, pyrago ir kavos. Bus parduodami skanūs, įvairūs namie kepti pyragai. Seseles ir rėmėjas kviečia apsilankyti, linksmiai praleisti laiką draugų tarpe ir tuo paremti Šv. Kazimiero seserų vienuolyno reikalus. Pasižymėkite dieną ir laiką. Lauksime visų.

Laurai prestižiniuose konkursuose lietuvių dainininkei Aušrai Stasiūnaitei atvėrė kelį į operos meno Meką – Milano Teatro alla Scalla, kuriam ji 1976-1977 m. stažavo garsių pedagogų – Antonio Campogagliano, Renato Beltrammio klase. Dainininkė pažymi, jog labiausiai jos kūrybą praturtino ten tvyrojusi stebuklinga teatro atmosfera, ir žinios, įgautos besiklausant operos meno žvaigždžių. Aušra Stasiūnaite, Lietuvos Operos ir baleto teatro solistė, kartu su pianiste Ginte Čepinskaite koncertuos Čikagoje – šį sekmadienį, vasario 25 d., 3 val.p.p. bei atliks lietuvių ir užsienio kompozitorių kūrinių programą Jaunimo centre. Bilietus į šį koncertą galite įsigyti „Seklyčioje“.

Pranešimą apie dabartinę Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį LR Seimo narys ir Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkas Andrius Kubilius skaitys vasario 25 d., sekmadienį, 2 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC. Į susitikimą kviečia Tėvynės sąjungos rėmėjai ir Amerikos Lietuvių Taryba.

Į Užgavėnių blynus kviečiami Bridgeporto apylinkės lietuviai. Susibūrimas vyks vasario 25 d., sekmadienį, 6 val.v. „Healthy Food“ lietuvių restorane, 3236 S. Halsted. Daugiau informacijos skambinant Gražinai tel. 312-326-2761 ir Neliai tel. 312-225-5225. Bus šokiai, žaidimai, dainos ir...blynai, blynai! Atsineškite atgaivos (gėrimų). Atvykite, bus smagu. Laukiame svečių nuo 21 metų ir vyresnių.

Rekordinis 9.1 mln. žmonių skaičius 2000-aisiais aplankė Čikagos Navy Pier krantinę, jos žaidimus bei kitas įžymybes. Didžiulis karuselių ratas – Ferris wheel – praėjusiais metais sulaukė 5 milijoninio savo lankytojo.

Tradicinį Užgavėnių šiu-pinį šeštadienį, vasario 24 d., 6 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje ruošia ir visus atsilankyti kviečia Mažosios Lietuvos lietuvių draugija. Visų laukia atgaivos-pabendravimo valanda, karšta vakarienė su garuojančiu šiu-piniu ir šokiai. Meninėje programoje išgirsite dr. Vilija Kereletę dainuojančią svajingas dainas. Šokiams gros Algimantas Barniškis. O kad šiu-pinio nepristigtume, apie dalyvavimą iš anksto praneškite Ramūnei Buntinui, tel. 630-969-1316. Visi laukiami.

Bočių menėje vasario 23 d., penktadienį, 7:30 val.v. vyks Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) centro valdybos ir Čikagos skyriaus organizuojamas susitikimas su Andriumi Kubiliumi.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia Užgavėnių pasilinksminimą vasario 25 d. 12 val. Šaulių namuose, 2417 W. 43 Street, Chicago. Bus šokiai, užkanda, baras, laimėjimų traukimai. Visi kviečiami atsilankyti.

Kas dabar tvarko „Margučio II“ radijo reikalus? „Margučio II“ direktorių tarybą sudaro: Stasys Baras, Danutė Bindokienė, Salomėja Daulienė, Kostas Dočkus, Birutė Jasaitienė, Matilda Marcinkienė, Vaclovas Momkus, Evelina Oželienė, Juozas Polikaitis, Marija Remienė, Bronius Siliūnas ir Dalia Sruogaitė. Lietuviško radijo valdyboje dirba Birutė Jasaitienė (pirmininkė ir izdininkė), Matilda Marcinkienė (sekretorė), Marija Remienė (atstovė specialiems reikalams), Vaclovas Momkus (reikalų vedėjas), Bronius Siliūnas (programų koordinatojus) ir Dalia Sruogaitė (archyvų tvarkytoja). Kiekvieną vakarą, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, per WCEV radijo stotį 1450 kHz banga į jus prabyla „Margučio II“ laidų vedėjai Dalia Sokienė, Rytis Januška ir Emilija Andrulytė. Kiekvienais metais ši seniausia Amerikoje lietuviška radijo valandėlė ruošia metinę lėšų teikimo vakarienę, kuri šį kartą vyks kovo 10 d., šeštadienį, 6 val.v. Jaunimo centre. Tą vakarą visus svečius linksminanti rengiasi šauni Stasės Jagminienės vadovaujama liaudiškos muzikos kapela „Tėviškė“. Atvykite, taip paremsite „Margučio II“ laidą! Bilietai – „Seklyčioje“.

Skelbimai

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvnickas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-8743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Čikagos lituanistinės mokyklos vaikų ratelis (4 metai) su mokytojomis Audrone Survilienė ir Birute Tamulynas: Ignas Butautas, Saulė Gabrenaitė, Dominykas Karalius, Žygimantas Katarzis, Kamilė Lazauskaitė, Matas Leskauskas, Mingas Matkus, Audra Mikaliukaite, Dainius Šoliūnas, Kotryna Staputytė, Dovilė Svirupskaitė, Simas Vanagas, Augustė Vildžiūnaitė, Indrė Višinskaitė

Dalios Badarienės nuotr.

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MINTYS PAGALVOJIMUI

Vienoje savo poemoje vokiečių poetas Šileris apdainuoja tokią legendą: kai Dievas sutvėrė paukščius, Jis jiems davė puikias plunksnas ir malonius balsus. Tad Viešpats padėjo sparnus ant žemės ir tarė paukščiams: „Paimkite šias naštas ir neškite“. Paukščiai buvo paklusnūs, užsidėjo ant nugaros ir sulankstė ant krūtinės, ties širdimi, jei jau Dievas taip norėjo. Sparnai jiems greit priaugo ir tas dalykas, ką jie iš pradžių laikė našta, paskiau pasirodė, kad gali juos patius panešti.

Taip ir mums: jautrumas artimui, nuolankumas santykiuose su žmonėmis — juk tas viskas reikalauja savęs nugalejimo, susitvarkymo. Tai savotiška našta, kuri tačiau mums yra dvasios sparnais, kurie mus galės nunešti į amžinąją laimę.

Prel. dr. J. Prunskis

Rudens atostogų metu, aš su klases draugais važiuosiu į Lenkiją vienai dienai. Ten mes vaikščiosime po įvairius muziejus ir nueisime pasimaudyti į vandens atrakcionus.

Liepatės išleis savo dainų diską, o pavasarį, galbūt, važiuosime į Vokietiją. Pianinu grosiu viename festivalyje (jis vyks sausio mėnesį) ir savo mokytojos mokinių koncerte.

Mokykloje mus jau moko vokiečių kalbos. Po atostogų bus vokiečių kalbos egzaminas.

Micius su Pukiu laikosi gerai. Dar kartais nuvažiuojame į sodą. Orai dažnai kaitaliojasi. Dabar lauke dar visai šilta, o užvakar buvo šalta.

Su klases mokiniiais buvome nuvykę į akmenų skulptūrų muziejų. Ten buvo įvairių skulptūrų, paminklų. Beveik visos skulptūros buvo didesnės už žmogų. Viena skulptūra buvo milžiniškas fotelis. Tikriausiai jau supratai, kad muziejus yra po atviru dangumi. Muziejuje matėme tokį namelį, kurio grindys juda. Mes į jį negalėjome įeiti, nes žmonės dirbo dar judančias lubas.

Jezuitų gimnazijoje nėra labai sunku mokytis. Savaitėje dviem matematikos pamokom buvo mažiau, nes jų vietoje yra vokiečių kalba. Šiaip viskas gerai. Parašyk.

Linkiu geros sveikatos! Ate! 2000.X.23

Rūta Dirsytė, 11 m.
Jezuitų gimnazija, Vilnius

SNAIGIŲ KARALYSTĖ

Kai snaigė krenta, gražu žiūrėti. Į tolimą Snaigių karalystę atkeliavo svetimšalis. Jis vadinosi Dundukas. Snaigių karalystėje visi atrodė kaip snaigės. Snaigės paprašė svetimšalį, kad jis papasakotų savo kelionės istoriją. Jis taip pradėjo:

— Aš esu karaliaus sūnus. Pabėgau iš namų, nes visi iš manęs juokėsi. Vieną naktį pasiemiau maisto ir iškeliavau. Buvo šilta naktis. Pakelyje sutikau pusiau kiškį, pusiau lapę. Keista. Einu toliau, dar keistiau. Stovi rūmai ir staiga jie pradingsta. Net išsigandau. Prašvitus padangei, pamaciau devynagalvį slibiną. Slibinas norėjo mane pagriebti. Gerai, kad buvau pasiėmęs kardą. Nukirtau visas devynias galvas. Net pavargau bekirsdamas. Atsisėdęs, pradėjau valgyti. Pavargęs užmigau. Miegojau iki vakaro. Atsikėlęs,ėjau toliau. Taip keliavau gal kelias savaites, kol pasiekiau jūsų karalystę.

Viena snaigė pasakė, kad ką jis matė, buvo jo išmėginimas. Labai daug berniukų mirė. Jis tik vienas turėjo labai drąsią širdį ir jis yra pirmas, kuris pamatė snaigės.

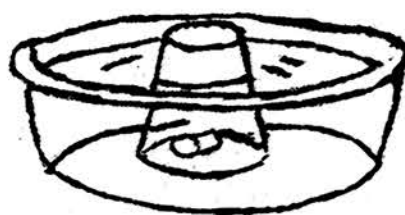
Gintarė Svirupskaitė,
Čikagos lit. m-las 6 sk.
mokinė

GALVOSŪKIO NR. 61 ATSAKYMAS

Tai saksofonas. Saksofoną 1840 m. išrado belgų konstruktorius Adolfas Saksas. Greitai nauju, šiltu ir maloni instrumentu skambesiu susižavėjo Berliozas, vėliau savo kūrinuose jį pavartojo Bize, Verdis, Strausas bei Ravelis. Tačiau be saksofono neįmanoma įsivaizduoti jokio džiazo ansamblio, be jo neapsieina improvizacijų mėgėjai.

GALVOSŪKIO NR. 62 ATSAKYMAS

Jei pripilsite dubenėlį vandens, įmeskite kamštį, kur bus vandens paviršiuje. Tada stikline apgaubkite kamštį ir panardinkite iki dubenėlio dugno. Kamštis stiklinėje nusileis į dugną. (Žiūrėkite piešinėlį).

GALVOSŪKIO NR. 63 ATSAKYMAI

Medžių pavadinimai: 1. eglė, 2. drebulė, 3. beržas, 4. ąžuolas, 5. slyva, 6. klevas, 7. kaštonas, 8. alksnis, 9. ieva, 10. karklas, 11. uosis, 12. pušis. Paryškintuose langeliuose: „Geros vasaros“!

GALVOSŪKIO NR. 64 ATSAKYMAI

Varto-tojas vartoja... Fabrikinis gaminyš... Galvijinis pašaras... Raš-iklis nerašo... Šak-otas medis...

GALVOSŪKIO NR. 65 ATSAKYMAI

A. Pasaulyje turtingieji vargonai, pvz. Philadelphia Wamaker vargonai turi net 28,500 vamzdžių. (Smithsonian, No. 4, p. 102, Washington, D.C., July 1997). B. Vargonų mažiausio vamzdelio ilgis yra vos puse inčo, o ilgiausio vamzdelio dydis siekia net 32 pėdas. (Smithsonian No. 4, p. 103+104, Washington, DC, July 1997). C. Akmens amžiaus laikais pietų Europoje buvo išrasta „kaulinė“ adata. Viduramžiais buvo pradėtos rankomis gaminti „geležinės“ adatos. Nuo 18 a. adatos gamintos fabrikuose. (E. Brit. 5-941, Chicago, 1968). D. Šv. Rašte žodį adata randame Mato 19:24, Morkaus 10:25 ir Luko 18:25. E. Manoma, kad pasaulyje greičiausias žvėris yra Čyta (cheetah). Ji, bėgdama trumpus nuotolius, pasiekia 70 mylių greitį per valandą laiko. Lenktynių arklys įstengia bėgti 45 mylias per val., o šuo „greyhound“ — 40 mylių. (E. Brit. 5-370, Chicago, 1968).

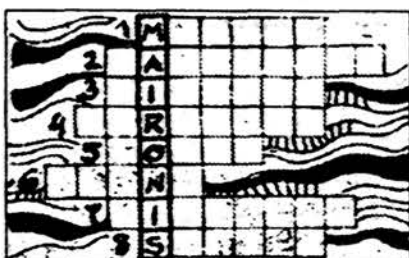
GALVOSŪKIS NR. 81 (Piešinėlis)

Vaizduoja vieną iš Lietuvos miestų, kurį? (5 t.).

GALVOSŪKIS NR. 82 (Kryžiažodis)

Įrašykite į langelius Maironio eilėraščių pavadinimus. Sudarė 5 kl. mokinė Inga Vitkutė iš Telšių. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 83

Ar skaičiavimo mašinos moka dauginti? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 84

Kuri kalbos dalis tokie nekaitomi žodžiai, kuriuos pasakius, kyla vienas šių klausimų (kurie reikalauja vieno iš šių klausimų): kuo? ką? kuo? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 85

A. Kur buvo išrastos žirkės? B. Iš kur kilo išsireikšimas: „Žengte mars“? C. Kaip arabai vadina savo moters apdarą ir šydą jos veidui dengti? D. Nuo kada Vytis yra Lietuvos herbas? 3. Kurios planetos yra didesnės už Žemę? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 t., o už dalinius atsakymus — 5 t. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

NUKIRPTAS SKVERNAS

Pas vieną poną tarnavo labai graži mergina. Su ponu ta tarnaitė išsikalbėjo, kad Andriejaus vakarą reikia prisivalgyti sūrų silkų, kai sutems, atsistojus prieš veidrodį, šukuotis plaukus, tada veidrodyje užpakalyje tavęs pasirodys vyriškis, kuris bus tavo vyras. Tada reikia žirklemis tik čirkšt ir nukirpti gabalą jo drabužių.

Ta tarnaitė taip ir padarė. Atsistojusi šukuojasi, ogi veidrodyje, matė stovi ponas. Ji griebė ir nukirpo galą skverno.

Rytą ji skundžiasi ponui, kad netiesa tie burtai — ponas tytiomis atsistojęs užpakalyje. Ponai netiki.

— Štai dar galas skverno, — atnešusi parodė ponai.

Ponia pažiūrėjo į spintą. Tikrai švarkas be skverno. Ponia labai nusigando. Ėmė sirgti ir numirė.

Paskui ponas vedė tą tarnaitę.

Lietuvių liaudies mitologinė pasaka

SUSIRGĖS LIŪTAS

Kartą susirgo liūtas. Visi žvėrys ėjo lankyti savo karalių. Kuris tik įeidavo pas jį, tuoj sudraskydavo. Lapė irgi nutarė aplankyti. Sustojusi krūmelyje pradėjo karalių sveikinti. O liūtas ją paklausė:

— Kodėl neateini artiau manęs?

Lapė atsakė:
— Aš matau daug pėdų įeinančių, o nė vienos išeinančios.

— Kas tam mano laikrodžiui? Reikės vėl atiduoti valyti.

— Nereikia, mamyte, aš ką tik jį išploviau vonioje.

MANO DRAUGAI LIETUVIAI

Mano tėtis niekada neleido man praleisti nei vienos dienos lietuviškoje mokykloje, nors kartais aš ir nekaip jausdavau. Dalyvavau visose skautų stovyklose ir išvykose. Todėl beveik visi mano draugai yra lietuviai. Per lietuviškas pamokas pamėgau šokti lietuviškus tautinius šokius ir dabar priklausau „Grandies“ šokėjų grupei. Ten susiradau dar daugiau draugų.

Pernai tėvelis mane vežėsi į Lietuvą ir aš supratau tos kelionės metu, kodėl tėveliui yra taip svarbu, kad aš išsaugčiau lietuvių kalbą ir lietuvišką dvasią. Aš irgi pamilau tėvelio Lietuvą. Esu jam labai dėkinga, kad jis buvo atkaklus ir neleido man praleidinėti lietuviškos mokyklos pamokų.

Vilija Pauliūtė,

Lemonto Maironio lit. m-las
10 sk. mokinė (abiturientė)
(„Žingsniai į pasaulį“).

KAMUOLYS AR OBUOLYS

Vakaras atėjo
Ir tamsi naktis.
Tylinčioj padangėj
Kabo kamuolys.

Kas jį ten padėjo,
Atridenos kas?
Kas jį ten galėjo
Pakabinti, kas?

Skleidžia baltą šviesą
Šitas kamuolys.
Pasakykit tiesą,
Kas per obuolys?

Aš ilgai stebėjau
Jį žvilgsniu sekiau,
Pakalbėt norėjau,
Vardo nežinau...
Gal jūs žinote?

Violeta Pakalniškienė

SVEIKA, MOČIUTE

Aciau už dovanas! Rašyk, kas pas Tave naujo ar gero Amerikoje?

Jezuitų mokykla, kurioje aš mokaus, spalio mėn. 27 d. švęs 430 metų jubiliejų. Bus labai didelė šventė. Visa mokykla rengs dideles iškilmes. Penktokai turės vaidinti XVII a. žmones.